

ELŐFIZETÉSI ÁRAR:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 „
 E helyben háshoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 „
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 „

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaküldésére
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, július 1.

A törvényhatóságok ellenállása.

Az országgyűlés képviselőháza a június hó 21-én megtartott nevezetes ülésében a törvényhatóságokat alkotmányvédő hagyományos feladatokra emlékeztette, egyidejűleg figyelmeztette őket a törvény rendelkezéseire és azon várakozásának adott kifejezést, hogy a királyi akaratot nyugvó, imparlamentaris kormányzatot támogatni nem fogják.

Ma, midőn az alkotmányos küzdelem a törvényhatóságokba, a községekbe, a sajtóba és a magyar társadalomba helyeztetett át, nem lesz érdektelen a törvényhatóságok ellenállását jogi, illetve a fennálló tételes törvények szempontjából megvilágítani.

A nemzet ellenes kormányzás megakadályozása és az alkotmány megvédése érdekében a nemzet ellenállása már korán törvénybe iktatott.

Az arany bulla, az 1504. évi I. az 1545. évi XXXIII. és legújabbban az 1886. évi XXI. t.-cikkben nyert törvényes sanctiót az ellenállás.

A fegyveres ellenállás helyett az alkotmány biztosítása a törvényhatóságokba helyeztetvén át, a vármegyék az alkotmányvédő bástyáivá váltak. Az alkotmány ellenes rendeletek végrehajtásának a megtagadásában (vis inertiae) a gravamenek elleni felírásban (remonstratio) a

meg nem szavazott adó tényleges behajtására és a meg nem ajánlott ujonczok tényleges kiállítására vonatkozó rendeletek végrehajtásának a megtagadásában jutott kifejezésre (a passiv resistentia.)

1848. előtt a törvényhatóságok politikai szereplése jóval terjedelmesebb volt a követ küldési jog által, úgy, hogy az országos ügyeket a vármegyei gyűléseken döntötték el.

Az 1886. évi XXI. t.-cz. politikai szereplés tekintetében erős korlátokat állított fel az által, hogy a kormánynak a törvényhatóságokra igen nagy befolyást engedett.

A törvényhatóságokat illetőleg az alkotmány védelme első sorban az országgyűlés által meg nem szavazott adó tényleges behajtására vonatkozó kormányrendelet végrehajtásának a megtagadásából áll. Ezen adó megtagadási jog vonatkozik úgy az egyenes állami, mint fogyasztási adókra, a jog- és bélyeg illetékekre és a közadók módjára behajtandó egyéb kincstári követelésekre. A törvény ugyanis általánosságban mondja ki, hogy a meg nem szavazott adók nem hajthatók be — ez alá pedig az állami költségvetésbe felvett összes behajtás tárgyát képező adók és kincstári követelések tartoznak. A törvényhatóságok az önkéntes adó beszedését is megtagadhatják; mert nincs törvényes rendelkezés, amely erre a törvényhatóságokat kötelezné. Az ezzel ellenkező és a kormány által kiadandó rendelet a tör-

vényesség hiányát viseli magán. Nem törvényes az állami törvényhatósági és községi tisztviselők és egyéb alkalmazottak IV. oszt. kereseti adójának a levonása s az állam pénztárába való beszolgáltatása sem. (Ezen adót Nagyvárad város pénztára is beszolgáltatja az állam pénztárába.)

Az alkotmány védelme második sorban a meg nem ajánlott ujonczok tényleges kiállítására vonatkozó rendelet megtagadásából áll, amely az ujonczozás körüli összes munkálatok megtagadását foglalja magában, ebből folyólag törvényes rendelkezés hiányában a közreműködés az önkéntes beállítás esetén is megtagadható.

Az adó tényleges behajtására és az ujonczok tényleges kiállítására vonatkozólag kibocsátandó kormányrendeletek törvény és alkotmány ellenesek és így ezeket a törvényhatóságoknak egyszerűen félre kell tenni, ez ellen a kormánynak sincsen semmi törvényes eszköze.

A többi kormányrendeletek azonban, habár törvénytelenek, károsak, czélszerűtlenek avagy kivihetetlenek volnának is, más elbírálás alá esnek.

A kormányrendelet végrehajtásának a megtagadása még ha az sérelmes, vagy törvénytelen is, majdnem illusorius. Mivel, ha a miniszter a felirat dacára ismétellen követeli rendeletének a végrehajtását, az, azonnal és feltétlenül teljesítendő és végrehajtandó, a törvényhatóság első tisztviselője pedig a hozzá intézett

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Párbaj tanuk nélkül.

Írta: Kincs István.

A kérdés az legártatlanabb nagy dolog a világon, ha teszem, kecske vagy tinó kérődzik; mikor azonban egy Mihók Imre és Boncz Sándor próbálja meg azt a dolgot, akkor még baj is lehet belőle.

Mert hát az utmester ur a doktorral egyetemben valóságos kérődzést cselekedett meg a kaszinóból hazamenet. Persze a torokkal rág-tak meg újra.

Szerencse, hogy sötét volt már. Az égen borús felhők mögött maradtak csillagok, az utczalámpások meg nem azért égnek némely városban, hogy világítsanak is. Vagyis hát Mihók bátran csinálhatta a kis doktorral a maga dolgát.

Majdnem minden pártit újra megjátszottak. A skir meg a pagát csak úgy röpködött a szájukból; közben szidták a patikust s a kis doktor olyan méregbe jött, hogy az apró lábával

tipródott, mint a pulyka, mikor támadni készül. A legzifrább pedig az volt a dologban, hogy az utmester még jobban piszkálta a hőrszögös embert.

— Hallod-e Sanyi — kezdte sunyitva — azok az emberek minket kutyába se vesznek.

— Majd megmutatom én nekik — szorította öklöre jobbik kezét a doktor.

— Megmutatod? — tüzelt Mihók odább — én ugyan nem látom azt a mutatást — a patikus örökké velünk veszekedik, ha színnel jövünk, káromkodik, ha tarokkal inditunk keseredettebben néz, mint a fancsali csüszlet s a végén mikor a játszmat elvesztette, csak éppen hogy össze nem szamaraz bennünket.

— A gazember! — viczorította a doktor.

— Ja, könnyű azt mondani, — nevetett Mihók — de ott benn ugy-e hallgatsz...

— Mit csináljak az Isten szent szerelmére? Hiszen a patikus bolond, ... vagy láttál te már okos patikust? Belekössek? A bolondtól kitelik, hogy kihí, akkor aztán fölfújhatod, jöhetsz szekundánsnak.

— Az volna még a legkisebb baj.

— Hogy amputálják a nyakamat? Megköszönöm szépen. Tessék csak az urnak kiállani.

— De hát valamit csak kell tennünk! Igy tisztára fuccs a becsületünknek. Az ördög se fér már mi tőlünk.

— Mondok egyet, Imre — szitta a fogát a doktor — tudod mit? bizonyítsuk be, hogy mivelünk nem lehet kukoricázni.

— Tehát mégis kihivod a patikust?

— Eleven kénesőt. Hanem én ... én a mondó vagyok, hívjuk ki egymást.

— Megbolondultál, Sanyi? — rökönödött meg Mihók Imre.

— No, no, no — tért meg a doktor bátorsága egyszerre — azt hittem, te különb legény vagy.

— Nem is félek az árnyékomtól, de hogy mi, a régi jó barátok egymást összekaszaboljuk, nagy butaság volna tőlünk.

— Hihíhi, hehehe — nevetett a doktor.

— Remélem nem beszélsz komolyan?

— Pedig nincs különben. Megverekszünk, punktum.

— A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

Nagyvárad,
 Fő-utca.

(Uri Casinó épület)
 TELEFON 520.

angol divatszabó cég

Szövetek és bélések méterenkint nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb szabás szerint a legszebb kivitelben készíti férfi öltönyöket, s minden e szakba vágó ruhaneműket. — Női costumok- valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

ilyen rendeletet záros határidő alatt a közgyűlés elé tartozik beterjeszteni s ha a miniszter a közgyűlés határozata ellenére a rendelet végrehajtását követeli, az azonnal végrehajtandó.

Ha pedig a miniszter ismételt rendelete daczára a törvényhatóság vagy az alispán, illetve a polgármester a kormányrendeletet végrehajtani vonakodnék vagy a végrehajtást pontosan nem teljesítené a miniszterium felhatalmazása alapján a főispán, a törvényhatóság tisztviselői és közegeivel közvetlenül rendelkezhetik, ezek a rendeletet azonnal és feltétlenül teljesíteni kötelesek s e miatt a törvényhatóság által feleletre sem vonhatók. A nem engedelmességek tisztviselőket és közegeket a főispán vizsgálat alá vonhatja, hivataluktól — fegyelmi nélkül — felfüggeszheti, elmozdíthatja és őket véglegesen helyettesítheti.

A helyettesített tisztviselők és közegek jogok és köteleességek tekintetében a többi tisztviselővel teljesen egyenlők.

A fentebbiek szerint a kormánynak mód adatott arra, hogy az alkotmány- és törvényellenes rendeletét is végrehajthatja, amennyiben a tisztviselőket a kezében tartja.

Nem hisszük, hogy akadna főispán, aki letett esküje ellenére ilyen hatalommal élne már csak azért sem, mert az az egész törvényhatósággal szemben találná magát. Ha azonban ezen kivételes hatalom mégis igénybe vétetnék, ezzel szemben a törvényhatóságok a képviselőháznál kereshetnek orvoslást, — de csak a rendelet végrehajtása után — s a képviselőház alkotmány- és törvényellenes rendeletek kibocsátásáért a kormányt vád alá helyezheti. (1848. III. t. cz. 32. §.)

A törvényhatóságnak a képviselőház előtti felirati joga és a vád alá helyezés azonban az ellenállásnak csak fél sikere, szükséges, hogy a törvényhatósági tiszt-

viselők és közegek, amennyiben alkotmányvédő működésük és tevékenységükben felfüggeszhetnének, vagy elmozdíthatnának, vagy egyéb károsolás érte őket, az erkölcsi támogatáson kívül megfelelő módon — teljes anyagi kártérítésben részesíttessenek. Ha tehát a törvényhatóság megtiltja tisztviselőinek és közegeinek az esetleges alkotmány- és törvényellenes kormányrendeleteknek a végrehajtását, — támaszkodva letett esküjökre is — szükséges, hogy úgy őket mint családjaikat az esetleges károkért teljes mértékben kárpótolja, mert enélkül a törvényhatóságok ellenállása nem lesz teljes. A törvényhatóságok, illetve a tisztviselők szoros összetartásában van a sikeres ellenállásnak a kulcsa.

Veridicus.

A politikai válság.

Báró Fejérváry Géza békitési akcióját megkezdte. Csak a külsőségben van némi eltérés; Fejérváry ugyanis nem tárgyalhatott, mint tervezte, Andrássy Gyulával külön, mert erre nem volt hajlandó és így fordult azután, hogy a miniszterelnök valamennyi pártvezérrel egyszerre tárgyal. Tegnap még úgy volt, hogy Fejérváry a vezérőlbizottság elé megy; de a vitéz generális félt, hogy úgy jár, mint Kvaszay járt és ezért választotta végül azt a módozatot, hogy a pártfejeket hívja magához.

Itt közöljük azt a programot, melyet Fejérváry ma az ellenzék vezérei elé fog terjeszteni.

1. A korona az új miniszterelnöknek teljesen szabad kezet ad a gazdasági téren.
2. Köthet megegyezést vagy megcsinálhatja az önálló vámterületet legjobb belátása szerint választandó határidőre.
3. Csinálhat olyan választási törvényt, amint jónak lát, illetőleg amilyenben az összes pártokkal megegyezhetik.
4. Megcsinálhatja egészben vagy részben a progresszív adórendszert, a progresszív adórendszert a létminimum adómentességével oly-

képpen, hogy a legkisebb, adómentességet élvező földbirtokosok mégis választók volnának, ha különben az új választási törvény valami adócenzust fenn is tartana.

5. A népnevelés terén szabad kezet engednek a kormánynak úgy a magyarosítás, mint az államosítás terén.

6. A fogyasztási adókat teljesen átengedik a megyei törvényhatóságoknak és a törvényhatósági joggal felruházott városoknak,

7. A közös államdísságokat alakítják előnyös feltételek mellett magyar járadékkölcsonné.

8. Katonai téren szigorúan keresztülvizsik a területiális rendszert.

9. Készek azonnal megoldani a zászló- és czimerkérdést.

10. Az alsóbb katonai bíróságoknál fakultative megengedik a magyar nyelv használatát.

11. Magyarországon felállítanak egy katonai akadémiát.

12. A honvédséget — mint ezt Tisza kiáltásba helyezte — ellátják ágyukkal.

13. A közös pénzügyminiszteriumot áthelyezik Budapestre.

14. A külügyi képviselőknek kifejezésre juttatják a dualizmust elnevezésben, czimerben és zászlóban és vagy a képviselő vezetőjéül, vagy ennek helyetteséül magyar embert neveznek ki.

15. A katonai terhek emeléséhez úgy vérmint pénzadó tekintetében, tehát a létszámemeléshez is ragaszkodnak.

Daczára a tizenöt pontnak a lényeg még mindig hiányzik; a vezényleti nyelv és járulékaik dolgában a király nem enged. Ezt a programot már Bruckban állapították meg és Fejérváry azért nem ment Bécsbe, hogy újabb engedményeket kérjen, hanem hogy jelentést tegyen a helyzetről és arról, hogy mit szándékozik tenni, ha ellenzékkel nem tud megegyezni.

Ha Fejérváry nem talál az első tanácskozásnál merev visszautasításra, akkor a király is eljön Gödöllőre, ahol minden eshetőségre a lakosztályt teljesen rendbehozták. Éppen csak ennek esetleges lejtvetelnek módozatait beszéltek meg tegnap és egyebekben maradt minden úgy, amint Bruckban megbeszélték.

— Verekedjél a hátad közepével, de nem én velem — dühösködött az utmester.

— No de érts meg, lelkem — ragadta Mihókot karon a doktor — mi éppen azért verekszünk egymással, hogy egymásba kárt ne tegyünk. A kaszinóban összeveszünk, barátainktól elbucszunk s azután, tegyük föl, hogy te két hétre bezárkózol odahaza.

— És aztán?

— Aztán semmi. Olyan becsületünk lesz utána mindjárt az egész város előtt, mint a harapós kutyának az utcán gyerkőczök előtt. Remélem, most már csak megértettél?

— Meg-meg hagyta rá Mihók Imre a feje bubját vakarva — hanem a mondó vagyok, csináljuk talán inkább fordítva.

— Azt galambom, nem lehet — sietett a válaszsza a doktor.

— S ugyan miért ne lehetne? Ha igazán párbajra kerülne a dolog, az csak valószínűbb, hogy én kaszabollak össze, Sanyi, mint hogy te nyápicz ember létedre én bennem tégy kárt?

— Ki a nyápicz ember? egyenesedett ki a maga kurtaságában a doktor — hallod-e filiszter, ez már sok, ezt nem tűröm, nem engedem.

— Ne te bolond, ne, próbálta Mihók a haragos embert megszelídíteni.

— Bolond? hát most már bolond is vagyok? toporzékolt az orvos — nyápicz ember, bolond ember! megállj, ezért számot adsz nekem még.

Jószakát se kívánt, hanem elszaladt egyszerűen. Olyan futást cselekedett meg, mint valami megkergült automobil.

Mihók Imre tekerte a fejét, hanem utána nem futott. Az automobil is megáll, ha kifogy belőle a szusz s hogy a kis doktor haragja még annál a szusznál is rövidebb ideig tart, azt már betéve tudta, mint a szopós gyerek a sírást.

Pedig tisztelet böcsület Mihók uramnak az egyszer nagyban csalódott.

Másnap kora reggel a patikus állított be hozzá a lódoktor kíséretében. Mihók, a hogy az inas bejelentette őket, még javában nyujtózott, de azért beeresztette őket.

— Hát ti már talpon vagytok, gyerekek? — fogadta két vendégét kedves humorral — szervusz, édös lölkeim, mit hoztok? kell snapsz?

— Nekünk nem kell snapsz — jelentette ki rettenetes komolysággal a lódoktor.

— Sokkal komolyabb járatban vagyunk — ütötte hátra Harsányi Ignác kopaszodó patikus fejét.

— Pedig kár, hogy nem isztok. Tegnap kaptam ajándékba: egyik utkaprórn égette.

— Tisztelt uram — vágta magát háttáka a lódoktor.

— Tisztességesen viseljétek magatokat — pattant föl jókedvű kacagással Mihók Imre — különben eb ura faszekere, kidoblak benneteket.

De a lódoktor nem engedte magát megzavartatni, újból ott kezdte, hogy:

— Tisztelt uram,

A patikus nem akarta a másíknak engedni az egész dicsőséget, mert hamarosan belevágott: — Mi Boncz Sándor orvos urnak megbizottaként jöttünk ide, hogy számon kérjük öntől

— Önözd az ágyod kalapját, de nem engem. Te is megbolondultál, Náci?

— Hogy számon kérjük öntől — vágott bele a lódoktor — mi alapon merete Boncz doktor urat nyápicznak és bolondnak nevezni?

— Semmi közötök hozzá — ugrott föl

RÁDIUM. Már a régiek sejtettek némely ritka ásványvizben oly titkos gyógyerőt melyet mágneses jelenségekkel magyaráztak. Az igazi okot azonban csak a legújabb korban ismerték meg, amidőn néhány gyógyforrásban rádiumot fedeztek fel. Hazánkban ezen csodás elem eddig egyedül a Schmidthauer-féle **IGMÁNDI**-keserűvizben találtak s így érthető vele elérhető meg a legmeglepőbb gyógyeredmény. Már fél pohárral használva eltávolítja a gyomorban és belekben fészkelő sokféle betegség csiráját s ezzel elejét veszi a baj kifejlődésének. Mint ivó kúra gyomor és bélbajokban, továbbá **elkővéresedés, szívelhályosodás** s azzal járó **fulladásnál sárgaság, máj- és lépdegánat, czukorbetegség, aranyér, csúz és köszvény-nél, vérbőségnél** stb kitűnő eredménnyel használható. Kapható Nagyváraon mindenütt. Nagy üveg 50 fillér, kis üveg 30 fillér. Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidhauer Lajos gyógyszerésznél, Komáromban

A tanácskozások délután 4 órakor lesznek a miniszterelnöki palotában. Fejérváry előadja a maga programját és a pártvezérek ezt ad referendum veszik. Választ csak a vezérőlbizottságban való tárgyalás után adnak. Arra az esetre, ha a válasz visszautasító volna, a vezérőlbizottság ezt saját felelősségére fogja tenni. Ha azonban a vezérőlbizottság hajlandó a feliratából eltérő alapba belemenni, akkor előbb még a pártokat is értekezletre hívna és csak a pártok hozzájárulásával nyilvánítaná készségeit a további tárgyalásokra.

A vezérőlbizottság egyik tagjának nézetét már ma ismerjük. Ez a nézet az, hogy nem lehet semmiféle olyan fix programot alapul elfogadni, melyből a magyar vezérleti nyelv hiányzik és amely mellett egyenesen kikötik, hogy a katonai terheket meg kell adni, de a vezérleti nyelvet követelni nem szabad. Az illető vezérőlbizottsági tag mind a mellett el tudja képzelni a megegyezést. Szerinte a királynak minden részletezés és minden kikötés nélkül meg kellene bízni a többséget a kabinet alakításával; mert csak ez az alkotmányos eljárás. Előleges királyi program ellenkezik az alkotmányosság alapelvével. A koalícióból kikerült kormány pedig fogjon hozzá programja megvalósításához és alkottassa meg a Házzal a megfelelő törvényeket. Ha a királynak valamely törvény ellen kifogása lesz, érvényesítse jogát olyképen, hogy meg nem egyezés esetén tagadja meg a szentesítést és kérdezze meg az illető alapon újból a nemzetet. Ez volna az egyedül korrekt alkotmányos alap, mely önmagában hordja a parlamentáris átmenetet, meghozza a pénzügyi és gazdasági rendet és fölöslegessé teszi a kaczerkodást az abszolutizmussal, mely felülről, mint fenyegetés jelentkezik.

Miután azonban a helyzet az, hogy a király a nemzetől és nem önmagától várja a vezérleti nyelv kérdésének felfüggesztését, nem valószínű, hogy a király megbizottja belemenjen a dolog ügyétén megoldásába.

Egy volt nemzetipárti politikus, aki azonban a vezérőlbizottságnak nem tagja, azt a tanácsot adja a vezérőlbizottság tagjainak, a kikkel érintkezni módjában volt, hogy tekintet nélkül a végkifejlésre csinálják meg az átmeneti kabinetet parlamentáris alapon olyformán, mint annak idején a Darányi-kabinetet tervez-

ték: esetleg most is Darányival a kabinet élén. Az átmenet módot nyújtana rendes viszonyok helyreállítására és könnyebben hidálná át az ellentéteket, mint egy kirendelt császári miniszterium. A vezérőlbizottság több tagja — úgy mondják, hogy Rakovszky, Zichy, Polónyi, Thaly, sőt némelyek szerint Kossuth is ezen nézet felé hajlik. Kossuth azonban senkivel szemben nem nyilatkozott, úgy hogy a fenti állításnak reája vonatkozó része csak feltevésen alapszik.

Beniczky Lajos, Pestvármegye alispánja a fősztolgabirákhhoz rendeletet intézett, amelyben eltiltotta őket attól, hogy az ujonczozásban részt vegyenek és hogy akár a katonai behívókat is kézbesítsék. A rendelet miatt, mint a »Budapesti Hírlap« mai reggeli száma jelenti Beniczkyt a belügyi kormány már vasárnap felfüggeszti állásától. Erről a vármegye törvényhatóságának több tagja értesült és hétfőre összehívták a minap kiküldött hatvanas bizottságot, a mely a tisztviselők védelméről gondoskodik.

Gróf Apponyi Albert délután 2 órakor érkezik Eberhardból és a pályaudvarból egyenesen Kossuthhoz megy, hogy vele és esetleg a függetlenségi párt többi vezérőlbizottsági tagjával előre beszélhessen. Gróf Andrássy Gyula szintén csak két óra felé érkezik és a pályaudvarból a Nemzeti Kaszinóba hajt, a hol Darányi Ignác várja, kivel együtt megy a miniszterelnökkel folytatandó tárgyalásra. Kossuth Ferencz-nél a délelőtti órákban nem járt senki; ő maga is elment hazulról.

Hire jár, hogy Fejérváry Kossuthot a déli órákban még egyszer fel fogja keresni, hogy előre megismertesse vele a délutáni tárgyalás anyagát.

Ha ez a közlés meg is lesz, Kossuthnak már alig lesz módjában pártfeleivel előlegesen tanácskozni, miután Apponyi csak délután jön és nélküle úgy sem határoznak semmit, másrészt Andrássy Gyulával is kapcsolatban kell lenni, aki szintén csak délután jön. Ilyenformán a külső körülmények is valószínűvé teszik, hogy ma csak informatív tanácskozás lesz és a pártvezérek csak a miniszterelnökkel való érint-

kezés után fogják fontolóra venni az eléjük terjesztett anyagot.

A kormány kereskedelmi tárgyalásokat folytat.

Bécsből azt a szenzációs hírt kapjuk, hogy a magyar kormány kész a kereskedelmi szerződéses dolgában tárgyalni.

Az erre vonatkozó távirat így szól:

Bécs, július 1. (Saját tud. táv.) A vámügyi bizottságban Gautsch miniszterelnök nyilatkozott a kereskedelmi szerződésről. Nyilatkozatának legérdekesebb része a következő:

»A külügyminiszter ur utján a magyar királyi kormányhoz felszólítást intéztem, hogy hajlandó-e a kereskedelmi tárgyalásokba becsatlakozni.

Erre tegnap az a válasz érkezett, hogy a magyar kormány a képviselőház utólagos jóváhagyásának fenntartásával nem fog semmiféle nehézséget csinálni. Ilyenformán bátran belemehetünk a tárgyalásokba.

A német vámszerződés márczius 1-én életbe fog lépni. Ebben a tekintetben is a legelőjálisabb módon együtt fogunk működni és van reményünk, hogy addig odaát is meglesz a parlamentáris elintézés. Ha nem, akkor is gondoskodni fognak, hogy a mi mezőgazdasági és ipari érdekeink kárt ne valljanak.

Minden esetre igénybe fogjuk venni a Ház közreműködését, hogy közös legyen a Ház és a kormány felelőssége.

Gautsch a katonai engedményekről.

A vámügyi bizottságban Stein kérde a miniszterelnöktől, hogy mi igaz azokból az újsághírekből, hogy Magyarországnak katonai engedményeket tesznek. Gautsch teljes határozottsággal azt feleli: »Már volt szerencsém a Ház színe előtt kijelenteni, hogy nincs okunk a hadsereg osztrák német egységét féltetnünk. Ma sincs rá ok, hogy más nézetet valljak. Újsághírekért felelősséget nem vállalok.«

A főváros tanácsa és az adómegtagadás.

A reggeli lapok jelentése szerint Lung György tanácsnok fizetési nyugtájára nem tett bélyeget és nem engedte az állami adót levonni. Ezért a számvétség és a főpénztár megtagadták a tanácsnok havi járandóságának kifizetését. A főváros tanácsa ma délelőtt rendkívüli ülésen foglalkozott ezzel az ügyvel.

hevesen az ágyból az utmester — most pedig ha el nem hordjátok ezt a farazius képeteket egyszerre, hát veletek verekszem, nem pedig Boncz Sanyival. Itt a fegyverek — leakasztott két fringját a falról — tetszik valakinek?

A lódoktornak semmihogyan nem tetszett, mert már az ajtóig farolt; a patikus meg éppen nem érzett valami nagy hivatást a kardforgatáshoz, mert egész alázatos hangon mondta:

— Becses engedelmeiből megjelentjük felünknek, hogy ön a párbajt akceptálja s a kardot választja.

— Bánom is én. Hanem ti is ott legyetek a doktornál, azt mondom, mert még a délelőtti folyamán az agyabugyálást rajtatok kezdjük. Sokkal tartozunk mi már nektek: kutyába se veszitek az emberfiát a tarokk mellett. Most köszönhetek és mehetek. Én addig a kardokat köszörülöm s két óra múlva a doktor lakásán találkozunk.

Mihók egészen belezökkent a kommandirozásba s szinte gusztus volt nézni, hogyan imponált az ő fölényes modorával annak a két

embernek. Mentek, akárcsak dróton rángatták volna őket.

És az utmester nem tréfált. A délelőtti folyamán tényleg beállított a két karddal Boncz Sándorhoz, mondván:

— Szervusz, Sanyi.

A doktor a fringják láttára érthető zavarba jött: alig tudta kiböki, hogy «szervusz.»

— Azt a két gazembert keresem — folytatta Mihók Imre.

— Ki — kicsoda? melyiket?

— No hát, a kiket még hajnalban hozzám küldtél.

— A lódoktor vidékre ment: malacjáványt jelentettek neki, a patikus meg fekszik, — féloldali csusz bántja, most jövök éppen tőle.

— Tanuk nélkül vagyunk egyszóval — indította kedélyesen Mihók Imre — most csak az a kérdés, vajjon neked tényleg olyan nagy kedved van-e verekedni?

— Nekem? — vonogatta vállát a doktor — vannak bizonyos tomaságok.

— Füttyölök a formaságokra, édes barátom — nevetett Mihók Imre — elhoztam a kardokat. No most, Sanyi, rajtad a sor. Nyilatkozzál.

Hanem Sanyi csak hol jobbra, hol balra nézett és semmihogyan nem akart vagy tudott nyilatkozni.

Az utmester hangos kacagásra gyujtott.

— Hát nem vagyunk mi kötözni való bolondok? Veszekszünk, mikor békében lehetnénk.

— De a világ! — vakarta magát a doktor — mit szól már most hozzá a világ? A gatyát felkötöttük...

— A világot lóvá tesszük, punktum. Emlekszel, Sanyi, tegnap volt valami jó eszméd, egyikünk pár hétre lefekszik.

— És... és megtennéd? — könnyebült meg a doktor.

— Egy feltétel alatt.

— Nos?

Pártoljuk a helyi ipart!!

Czementlap, czement tetőcserép

kitünő minőségben — mely elsőrendű jó, szép, könnyű és hófűvés védő tetőzetet képez — szolid árak mellett helyben Nagyvárad, Füzes Fatelep 3. sz. a T. Szűcs Mihály és Társa cégnél kapható.

Kéri a cég vidéki rosszabb minőségű és állásu agyag, cserép rendelése előtt gyártmányainak szíves megtekintését, ahol minden további ismertetés és felvilágosítással készségesen áll a tisztelt érdeklődő közönség rendelkezésére. **A cég tetőcserép gyártmányait helyben tetőre is felrakja tartósságáért pedig a legmesszebbmenő irásbeli jótállást vállal.**

Vaszilievits János előadó tanácsnok abban a nézetben van, hogy a bélyegtelen nyugtát okvetlen meg kell leletezni és a tisztviselők adóját le kell venni. A töváros azután félre-teheti az adót neki tetsző formában például takarékpénztárba stb. Az előadó ilyen értelemben tesz javaslatot.

A Wiener Zeitung közleménye.

A Wiener Zeitung közzéteszi az 1905. jun. 30-iki törvényt, az adók és illetékek folytatóságos behajtását, valamint az állami kiadásoknak f. é. jul. 1-től decz. 31-ig való fedezését illetőleg.

A király Gödöllőre jövetelének czáfolata.

Megczáfolják azokat az újsághíreket, hogy a király legközelebb Gödöllőre érkezik. Valószínűleg onnan eredtek, hogy a gödöllői kastélyban takarítást láttak. Ez azonban nem függ össze az uralkodó odaérkezésével, mert Gödöllőn minden év júliusában meg szokták tartani a takarítást.

A városi tisztviselők fizetésrendezése.

(Négy és fél százalék közköltelemeléssel.)

Részletesen megemlékeztünk már arról a tervezetről, amelyet Lukács Ödön városi adóügyi tanácsnok dolgozott ki a városi tisztviselők fizetésrendezéséről. A tervezet összeállításával és az erről szóló terjedelmes jelentéssel nagy és derekas munkát végzett Lukács tanácsnok, amelyből erősen kiviláglik, hogy nagy körültekintéssel igyekezett a rég vajdó kérdés megoldását elősegíteni. Hiszszük, hogy ez, habár még változásokon fog a tervezet keresztülmenni, sokkal közelebb hozza a kérdést a megoldáshoz, mint az előbbi javaslatok. Annyit már most is megjegyezhetünk, hogy a javaslat egyik lényeges hibája, hogy a létminimumot nem nagyon veszi figyelembe, hanem a már is türethetőbb javadalmazott főbb tisztviselők fizetését 1000—1200 koronával emeli, míg a fizetésükből élni nem tudó alkalmazottak egy részének alig 100—120 koronát juttatna javítás címén. Reméljük azonban, hogy a szakbizottságok s végső fokban a törvényhatóság majd változtat ezen a hibán.

Az alábbi közölt fizetési tervezetet kísérő

jelentésben foglalkozik a tanácsnok a főszámvevő korpótlékos javaslatával s kimutatja, hogy a szerint az 1906. évben 50173 kor., az 1907. évben 53228 k., az 1908. évben 50306 kor., az 1909. évben pedig 64071 kor. több kiadás hárulna a korpótlékok címén a városra, de ezzel szemben ám a városi tisztviselők és alkalmazottak egy része, akik még nem szolgáltatnak öt év óta, most nem kapnak egy fillér korpótlékot sem, csak ha az öt évet ketöltik. Akik pedig nem kapnának korpótlékot, azok részére a drágasági pótlékokat, amit eddig kaptak, már csak méltányossági szempontból is meg kellene adni, amivel újabb 32 ezer korona kiadás merülne fel.

A tervbe vett másik 10 százalékos fizetésemelés szintén nem segítene a tisztviselők összességének helyzetén, pénzügyi szempontból pedig mégis csak nagy terhet róna a városra s az aránytalanság még nagyobb lenne a fizetések között.

Lukács Ödönt a tervezet kidolgozásánál az a törekvés vezette, hogy az állami és megyei fizetésekkel lehetőleg párhuzamban legyenek a városi fizetések véglegesen rendezve s a korpótlékokra is tekintettel volt

A tisztviselőket, segéd, kezelő személyzetet, alkalmazottakat osztályozta s minden osztályban 3—3 fokozatot állított fel. Most az összes tisztviselők az utolsó, 3-ik fokozatba lesznek sorozva s 5—5 évi szolgálat után lépnek elő a 2. és 1. fokozatba. Kivételt e tekintetben, a tisztviselő érdemeire tekintettel, a törvényhatóság tehet.

A tervezet szerint a legmagasabb fizetésjavítás 50 százalék (I-ső alszámvevő) és a legkevesebb 4 százalék (III-ad alkapitány). Átlagos számítás alapján a fizetésemelés lenne: a tisztviselőknél 26 százalék, a segédszemélyzetnél 30-50 százalék, a kezelő személyzeinél 32-38 százalék, a javadalmak kezelőinél 29-45 százalék, a rendőrök és tűzoltóknál 25 százalék, a szolgaszemélyzetnél 28 százalék, a tanárszemélyzetnél 16 százalék. (Ez utóbbiak az államtól külön 5-öd éves korpótlékokat kapnak.)

A három főállásban levők: polgármester, főjegyző és főkapitány még reprezentáció költ-

séget kapnának, azonkívül a rendőrbiztosok nyernének működési pótlékokat 200—200 koronát.

A javaslat szerint a fizetésjavítással 109068 korona több kiadás merülne fel.

A fedezetre nézve felsorolja a bejelentés hogy 9000 korona az alapokból lenne fedezve s így a házipénztárra 100,000 korona hárulna.

Ebből leszámítandó a rendőrök részére adott évi 5000 korona, állások beszüntetése révén (az adóhivatalnál 5 állás) 5804 korona, megtakarítás, egyes bevételi tételeknél 28000 korona jövedelem emelés (1904. év eredményéhez képest 10 tételnél) 28000 korona; végül a közvilágításért fizetendő 47,000 koronából megtakarítható 22000 korona, vagyis összesen 64000 korona. (Ez bizony egy kissé sántit.) Tehát a hiány 36000 korona, amit 4 és fél százalékos közköltelemeléssel lehet fedezni.

A városi tanács tegnap elfogadta a tervezetet, amely a jövő héten kerül a pénzügyi bizottság elé.

A tervezet szerint a javított fizetések a következők volnának:

Tisztviselők.

I. oszt. Polgármester 3. fokozat fizetés 8000 kor. 2. fok 9000 kor. 1. fok 10,000 kor., lakpénz 1400 kor.

II. osztály: főjegyző, főkapitány, tanácsnok, főügyész, főszámvevő, árvaszéki eln. hely., főmérnök, 3. fok. 4200 k., 2. fok. 4600 k. 1. fok 5000 k. lakpénz 800 k.

III. oszt. tiszti főorvos, közös és gyám-pénzt, I-ső aljegyző, árvaszéki ülnök, I-ső alkapitány, mérnök, alszámvevő (főszá.m. h.) adópénztárnok, 3. fok. 2900, 2. 3100, 1. 3300, lakpénz 700 kor.

IV. oszt. II-od aljegyző, tiszti alügyész, kerületi orvos, építőmester, közgyám, II-od alkapitány, alszámvevő, könyvvezető, köz és gyám. ellenőr, levéltárnok 3. fok. 2400, 2. 2600, 1. 2800 kor., lakpénz 600 kor.

V. oszt. III-ad aljegyző, III-ad alkapitány, állatorvos. Adópénztári ellenőr, 3. fok. 2100, 2. 2200, 1. 2300 kor., lakpénz 600 kor.

VI. oszt. I-ső oszt. fogalmazó, 3. fok. 1800, 2. 1900, 1. 2000 kor. lakpénz 600 korona.

VII. oszt. II-od oszt. fogalmazó, 3. fok.

— Te is lefekszel. Tegyük föl, hogy egymást kaszaboltuk össze. Az a legvittezebb emberen is megeshetik.

— De a feleségem!

— Süsd meg a feleségedet. Az előtt mindent tagadsz. A minthogy én is mindent tagadok, megesküszöm, ha kell, hogy mi nem párbajozunk. Hanem tudod a világ számár, az emberek akkor se fogják elhinni. Te persze időközben fontszámra hozatod a kötszereket a patikából s azokból valamelyest nekem is juttatsz. A sok vatta jó lesz valamikor még bundabélésnek.

A doktor egyet gondolt, majd kezét nyujtotta Mihók Imrének, mondván:

— Nagy akasztófa szorult beléd, Imre! hanem okos ember vagy, látom.

Azzal váltak el. Mihók vitte haza a maga szabályait s az nap a doktor is az utmester is elzárkózott a világtól. Foghatós legények örködték ajtajuk előtt, hogy lélek se be, se ki. Pedig csoportosan jöttek a látogatók. A pa-

tikus, meg a lódoctor föllármázta az egész várost, a helyi újság meg titkolódzva a társadalmi élet két kitünőségének párbajáról irt, mely tanuk nélkül ment végbe s melyben mindkét részről sebesülés történt. Hogy a sebesülések komolyabb természetűek, mutatja a patika forgalma: a kötszerek már jótormán teljesen elloptak.

A kaszinóban kinos érdeklődéssel tárgyalták a dolgot. Senki se tudott bizonyosat s mégis mindenki tudott valami újat.

— De mit titkolódnak a bolondok anynyira! — pattant föl bosszusan a patikárus.

— Bizonyosan, hogy be ne dutyizzák őket. Meglássátok, ha rá kerül a sor, még le is tagadják, hogy párbajoztak — jegyezte meg a lódoctor — tizet teszek egy ellen, hogy először még karonfogva is jönnek majd a kaszinóba.

Alig ejtette ki a lódoctor ezeket a szavakat, nyílik az ajtó s azon Mihók Imre jött be a doktorral karján.

— No nézd a két svindlert! — szaladt

ki a szó a bosszus patikárus ajkán, hanem a másik pillanatban már fölugrott, elébe futott az érkezőknek s lelkenedve kiáltotta:

— No végre valahára! Szervusz Imre! szervusz Sándor! no csakhogy egyszer! Hol is voltatok olyan sokáig?

— Tudományos dolgokkal foglalkoztunk — válaszolt Mihók Imre magasra emelt homlekkal.

— Az anatómiát tanulmányoztam. No igenis — szolt a doktor.

— No igenis — köhögött a patikus is, meg a lódoctor is. Összenéztek s megint köhögtek.

Hanem azért perczre sem feledkeztek meg a két ember iránt tartozó tiszteletről. Az a két ember úgy megnőtt a szemükben minden titkolódzásuk daczára, mint a nyárfa megnő husz esztendei csöndes vegetálás után. Hiába! a virtus csak minden embernek imponál.

Lithion tartalmu!

Gyógyviz és üdítő ital.
Szénsavdús.
Könnyen emészthető!

A singléri

SZULTÁN-FORRÁS

Lithion tartalmu!

húgyoldó és húgy-hajtó hatásu!

Szakorvosok előkelő betegek vesebajoknál, húgyhólyag-bántalmaknál, emésztési és légzési szervek hurutainál páratlan sikerrel alkalmazzák, illetve használják Magyarország legolcsóbb gyógy- és élvezeti vizeinek egyike. **A SZULTÁN-forrás kútkézelősége: Holénia Béla Eperjes** — Kapható **Kádár János** urnál **Nagyvárad**.

1500, 2. 1600, 1. 1700 kor., lakpénz 600 korona.

VIII. oszt. közg. gyakornok, 3. fok. 1200, 2. 1300, 1. 1400 kor., lakpénz 400 kor.

Segéd személyzet.

I. oszt.: I-ső oszt. számtiszt, I-ső oszt. rendőrbiztos. 3. fok. 1800, 2. 1900, 1. 2000 kor., lakpénz 600 kor.

II. oszt.: II-od oszt. számtiszt, II-od oszt. rendőrbiztos, hegybíró, 3. fokozat 1500, 2. 1600, 1. 1700 kor., lakpénz 500 kor.

III. oszt.: III-ad oszt. számtiszt, 3. fokozat 1200, 2. 1300, 1. 1400 kor., lakpénz 500 korona.

Kezelő személyzet.

I. oszt.: Irodaigazgató 3. fokozat 2100, 2. 2200, 1. 2300 korona, lakpénz 600 korona.

II. oszt.: I-ső oszt. irodatiszt 3. fokozat 1800, 2. 1900, 1. 2000 korona, lakpénz 500 korona.

III. oszt.: III. oszt. irodatiszt, majoros, rajzoló, 3. fokozat 1500, 2. 1600, 1. 1700 korona, lakpénz 500 korona.

IV. oszt.: Irnok, járv. kórh. felügyelő, utmester, közs. bir. végrehajtó, közs. bir. végrehajtó, 3. fokozat 1200, 2. 1300, 1. 1400 kor., lakpénz 400 korona.

V. oszt.: Adóvégrehajtó, 3. fokozat 900, 2. 1000, 1. 1100 korona, lakpénz 300 korona.

Osztályon kívül.

Arvaházi gondnok 1000 kor., lakás term., havidíjas irnok 1080 kor., becsüs 960 kor., könyvnyomdász 1080 kor.

Favadalom kezelő személyzet.

I. oszt.: Fogyasztási adóhivatali főnök, vizvezetési felügyelő, vágóhídi felügyelő, 3. fokozat 2100, 2. 2200, 1. 2300 kor., lakpénz 600 korona.

II. oszt.: fogy. adóhiv. alkezelő, fogy. adóhiv. ellenőr, mértékhitelítő, 3. fokozat 1800, 2. 1900, 1. 2000 korona, lakpénz 400 korona.

III. oszt.: Sertés vágóhídi szemlebiztos, fogy. adóhivatali eljáró, mázsatiszt, 3. fokozat 1200, 2. 1300, 1. 1400 korona, lakpénz 300 korona.

Rendőrök és tűzoltók.

I. oszt.: Rendőrőrmester, tűzoltó főparancsnok, 3. fokozat 1100, 2. 1150, 1. 1200 kor., lakpénz 160 kor.

II. oszt.: Rendőrszakaszvezető, 3. fokozat, 950, 2. 1000, 1. 1050 korona, lakpénz 160 korona.

III. oszt.: Rendőrtizedes, tűzoltó őrsvezető, 3. fokozat 800, 2. 850, 1. 900 korona, lakpénz 160 korona.

IV. oszt.: I. oszt. rendőr, I. oszt. tűzoltó, 3. fokozat 700, 2. 740, 1. 780 korona, lakpénz 140 korona.

V. oszt.: II. oszt. rendőr, II. oszt. tűzoltó 3. fokozat 600, 2. 640, 1. 680 korona, lakpénz 140 kor.

Szolgaszemélyzet.

I. osztály: Kertész 3. fok. 1100 kor., 2. fok. 1150 kor., 1. fok. 1200 kor., lakpénz 160 korona.

II. osztály: Kapus 3. fok. 950 kor., 2. fok. 1000 kor., 1. fok. 1050 kor., lakás természetben.

III. osztály: Kézbésztő, I. oszt. hiv. szolga 3. fok. 800 kor., 2. fok. 850 kor., 1. fok. 900 kor., lakpénz 160 korona.

IV. osztály: II. oszt. hiv. szolga 3. fok. 700 kor., 2. fok. 740 kor., 1. fok. 780 kor., lakpénz 140 korona.

V. osztály: Gátfelügyelő, utkaparó, fertőtlenítő, ápoló, köztéri felügyelő 3. fok. 600 kor.,

2. fok. 640 kor., 1. fok. 680 kor., lakpénz 140 korona.

Tanszemélyzet.

I. osztály: Iskola felügyelő-igazgató 3. fok. 2900 kor., 2. fok. 3100 kor., 1. fok. 3300 kor., lakpénz 700 korona.

II. osztály: Polgári fi- és leányiskolai tanszemélyzet 3. fok. 1800 kor., 2. fok. 1900 kor., 1. fok. 2000 kor., lakpénz 500 korona.

III. osztály: Elemi fi- és leányiskolai tanszemélyzet 3. fok. 1400 kor., 2. fok. 1500 kor., 1. fok. 1600 kor., lakpénz 500 korona.

IV. osztály: Ipariskolai igazgató 3. fok. 2800 kor., 2. fok. 2900 kor., 1. fok. 3000 kor., lakpénz 600 korona.

V. osztály: Ipariskolai rajztanító 3. fok. 1400 kor., 2. fok. 1500 kor., 1. fok. 1600 kor., lakpénz 500 korona.

VI. osztály: Iskolaszéki kézbesítő 3. fok. 800 kor., 2. fok. 850 kor., 1. fok. 900 kor., lakás természetben.

VII. osztály: Községi iskolai szolga 3. fok. 540 kor., 2. fok. 580 kor., 1. fok. 610 kor., lakás természetben.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: **hogy úgy hátrulékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek,** hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Uj jogügyi tanácsos.** A vallás és közoktatásügyi magyar miniszter előterjesztése folytán a király dr. *Sebestyén* Emil közalapítványi kir. ügyésznek a jogügyi tanácsosi címet és jellegét díjmentesen adományozta.

* **A csatornázási szabályrendelet.** Az általános csatornázástól még jó távol állunk, de már is nagy hasznát vesszük a bár hiányosan elkészített csatornázási tervezetnek, mert az itt-ott készített csatornákat már az általános terv alapján viszik keresztül. Igen fontos, hogy Nagyvárad város csatornázási szabályzata mielőbb elkészüljön és jóváhagyást nyerjen. A városi tanács általánosságban már letárgyalta a szabályzatot, de mielőtt azt részletes tárgyalás alá venné, az ezzel kapcsolatos vizügyi ügyeket is el kell intézni. A tanács fölhívta a főmérnököt, hogy az erre vonatkozó terveket, kisajátítási adatokat mielőbb terjessze be. Ennek alapján a tisztí főügyész beterjeszti a kérvényt a polgármesterhez, mint első fokú vizügyi hatósághoz elintézés céljából. A szabályzatot részleteiben pénteken tárgyalja a tanács.

* **Bucus a hájói kápolnában.** A peczeszentmártoni anyaegyházhoz tartozó hájói, még Arpad korából való kápolnában ma, vasárnap Sárlos Boldogasszony évfordulati napján bucsuünnep lesz. Az ünnepélyes nagymisést *Novotny* S. Alfonz premontrei főgimnáziumi igazgató fogja végezni, *Serly* Viktor nagyváradi-olaszi káplán pedig szent beszédet mond.

* **Gépkezelők vizsgája.** A gőzgépkezelők és kazánfűtők Nagyvárad vizsgáló bizottsága az érdeklődőknek ez uton tudomásul hozza, hogy a legközelebbi vizsga tétel folyó év július hó 9-én a Moskovits Adolf és fiai tulajdonát képező Adria gőzmalomban N.-Váradon — fog megtartani. A vizsga fenti napon reggel 9 órakor veendi kezdetét. Felhívtnak mindazok kik-e vizsgán részt venni óhajtanak, miszerint az-ez iránybani kérelmet az ahoz tartozó mellékletekkel együtt a vizsga tétel

napjáig a m. kir. kerületi iparfelügyelőséghez N. Váradra adják be, esetleg az-ez iránybani kérelmek a vizsga tétel napján direct vizsgáló bizottságnál is a jelentkezés alkalmával benyújthatók a vizsgáló bizottság elnöke *Pozsonyi* László m. kir. kerületi iparfelügyelő.

* A Szent Vincze-intézet gyásza.

Gedeon Máriaanna Teréz irgalmas nővér életének 23-ik, szent hivatásának 5-ik évében, Jézus Szentséges Szíve ünnepén, d. u. 6 és fél órakor csendesen átszenderült az örök hazába. Tegnap d. e. 9 órakor tartották érte az ünnepélyes requiemet a Szent Vincze-intézet kápolnájában. Ma délelőtt 11 órakor lesz temetése a Szent Vincze-intézetben. A tudóvész vitte korai sírba, mely miatt csak nagynehezen tudta kinyerni a fölvételt Paulai Szent Vincze leányai közé. Mennyei vőlegénye, kinek szerelméből lemondva a világ örömeiről az irgalmas szeretet oltárára ajánlta föl magát, megengedte neki azt a boldogító kegyelmet is, hogy bár halálos ágyon, letehetette szent fogadalmait az engedelmesség-, szüzi tisztaság-, szegénység- és szeretetre. Hamar elhamvadt az önteláldozás oltárán; de nem az évek száma a fő, hanem a seplőtelen élet. A csendes nyugodtságban s vidám mosolyban, melylyel szembenézett az örök élet kapujának, a halálnak, mintegy szemléltetve adta elő utolsó tanításul az igazságot: *Boldogok, kik az Urban halnak meg.*

* **Kitüntetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére ő Felsője dr. *Sebestyén* Emil közalapítványi ügyésznek, *Sebestyén* Lajos, a Nagyvárad Takarékpénztár pénztárnoka fiának, a jogügyi tanácsosi címet és jellegét adományozta díjmentesen.

* **Beiratkozás a kereskedelmi iskolában.** A Nagyvárad Felső Kereskedelmi Iskolában a tanulók fölvétele és beírása a miniszteri rendelet értelmében július 4 ig fog tartani. Az igazgató figyelmezteti különösen azokat a szülőket, a kik fiaikat az alsó osztályába iratják be, hogy a beírást jelzett napokon sziveskedjenek elvégezni, mert a szabályszerűl étszám betelében van, s még a helybeliek is kimaradhatnak. Dr. *Kováts* S. János igazgató.

* **Az ujságírók szervezkedése.** Ma vasárnap, a vidéki hírlapírók Nagyváradra jönnek, hogy az ujságírók országos szervezetét előkészítsék. Az ujságírók vendégeiket a nagy állomáson fogják fogadni, honnan először a peczeszöllősi sörgyárba, majd pedig a Félix-fürdőbe mennek ebédelni. Az országos bizottság értekezése délután 3 órakor kezdődik a Félix-fürdő gyógytermében. A vidéki hírlapírók országos bizottságának nagyváradi gyűlése iránt egyébként Nagyvárad társadalmában is élénk érdeklődés nyilvánul. Az országos bizottság értekezletének befejezése után a társaság átvonul a Püspök fürdőbe, ahol vacsora lesz. Innen ismét visszatérnek az ujságírók a Félix-fürdőbe és a tizenegy óra után induló különvonattal bejönnek Nagyváradra, a hol elutazásig az «Emke» kávéházban lesz a társaság.

* **Körözsbe fult kocsis.** A tegnapelőtt Körözsbe fult kocsis neve *Blága* József margitai születésű 26 éves, *Frölich* János hentesnél volt alkalmazva és *Bocz* Karácsony nevű társával ment homokért. Ő hajtotta a lovakat és az ő kívánságára történt az, hogy a sebes vizen keresztül hajtották a kocsit. Mikor a

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166. az egész megyére. Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám. Telefonszám: 166. az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott árak.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kész fehérneműek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ág- és asztalterítők. Paplanok és matracok, valamint mindennemű mosóárúk, u m.: kreton, batist, zephir és szines vásznak a legjutányosabb olcsó árú mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések vidékre bérmentve küldetnek o o o o o

sebes ár elragadta a kocsit és a lovakat a parton levő emberek segítségükre siettek. Boczot, aki magas termetű ember, a két lóval együtt hamarosan kimentették, azonban Blága, aki alacsony termetű volt, odaveszett a vízben. Holttestét mindmostanig nem találták meg.

* Házi estély a Legény-egyletben.

A nagyváradai Kath. Legényegylet szokásos háziestélyét folyó hó 2-án, az az ma, vasárnap este tartja az egyesület Teleky-utcza helyiségében. Az estély igen érdekes kis műsorral lesz egybekötve. Az érdeklődőket tisztelettel fölkéri a vezetőség, hogy meghívó kártyájokat sziveskedjenek magokkal hozni. Kezdeté este 8 órakor.

* **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter dr. *Báthory* Oszkár nagybányai ügyvédjelöltet pénzügyi fogalmazó gyakornokká nevezte ki ideiglenes minőségben a nagyváradai m. királyi pénzügyigazgatóságához.

* **Uj bérkocsi tarifa.** A bérkocsi szabályrendeletet a belügyminiszter jóváhagyván ezen szabályrendelet jogerőre emelkedett. Hogy a közönség is tájékozva legyen az új rend szerint megállapított bérkocsi díjakról, alább közöljük az új viteldij szabály. Megjegyezzük, hogy ezen viteldij szabályt nem csupán a közönségre, hanem a bérkocsisokra is kötelező; épen azért minden olyan bérkocsis, aki ezen tábla szerinti díjaknál többet követel, büntetendő cselekményt követ el. Felhívjuk a közönséget, hogy minden olyan esetben, ha a bérkocsis a csatolt táblázat szerint jogos viteldijnál többet követel, az illető utas forduljon panaszával a rendőrséghez, ahol a földszint 11-ik számú helyiségben panaszát haladéktalanul orvosolják. Ugyanott a viteldij táblázatot a nyomdai előállítás áron bárki is megveheti és megkapja. Az új bérkocsitarifa a következő:

Az első félóra vagy azon alóli időre egy fogatu 60 fillér, kétfogatu 1 korona, este 10 órától reggel 4 óráig egyfogatu — 90, kétfogatu 1.50. Minden további negyedórára (reggel 4 től este 10.) egyfogatu — 30, kétfogatu — 50, este 10 órától reggel 4 óráig minden további negyedórára, egyfogatu — 50, kétfogatu — 80 fillér. — Fél napra (d. u. 1 órától este 9 ig) egyfogatu 6.—, kétfogatu 8.—, (reggel 6 órától délután 1 óráig) egyfogatu 5.—, kétfogatu 7.— korona — Egész napra (reggel 6 órától este 9 óráig) egyfogatu 9, kétfogatu 13 korona. — Utirány szerint: Bármely indóházig vagy onnan vissza (reggel 4-től este 10 óráig) egyfogatu 1.—, kétfogatu 2.—. Este 10 órától reggel 4 óráig egyf. 2.—, kétf. 4.—. Bármely temetőbe egyf. 1.—, kétf. 2.—, temetőből vissza félórai várakozással egyf. 1.50, kétf. 3.—. Félix- vagy Püspök-fürdőbe vagy onnan vissza (várakozás nélkül) egyf. 3.—, kétf. 5.—, oda és vissza egy órai várakozással egyf. 4.—, kétf. 6.—, két órai várakozással egyf. 5.—, kétf. 7.50, három, négy órai várakozással egyf. 6.—, kétf. 8.— korona. Alkalmi menetek: Lóversenyekre v. vissza, versenyek alkalmával egyf. 1.60, kétf. 2.40. Szinkörbe, bálókba, hangversenyekre, ünnepélyekre v. onnan vissza egyf. 1.—, kétf. 2.—. Esküvőknél városházára és onnan a templomba s vissza, várakozással egyf. 2.80, kétf. 4.—, csak a városházára v. csak a templomba és vissza, várakozással egyf. 1.80, kétf. 3.—. Temetéseknél bármely temetőbe és vissza várakozással egyf. 2.80, kétf. 4.—. Keresztelésnél menet és jövet, várakozással egyf. 1.60, kétf. 2.40 korona. — Mindezen viteldij szabályzatban meg nem jelölt, de a város területén fekvő bármely helyre egy félórán belül teljesített egyszerű fuvarozásért egyfogatu 60 fillér, kétfogatu 1 korona.

* **Öngyilkos csizmadia.** *Kelemen* András rendőr ellenőr tegnap déli 12 órakor az Erzsébet-ligetben egy padon elvágott nyakkal találta *Szabó* János 53 éves csizmadia iparost. A vérében fetrengő ember nyakát elkötve,

haladéktalanul korbázza szállította. *Szabó* előadta, hogy tettének oka feleségével való czi-vódása. Panasza szerint felesége oly rosszul bánt vele, hogy éhezettette is. Életben maradásához nincs remény.

* A hét humora.

Nagy idők, nagy emberek.

György Endre (A történelmet olvasva): Hm. Azt mondja a história, hogy a nagy idők mindig megszülik az ő nagy embereiket. Most már értem, hogy lettem én miniszter! . . .

A jövő forradalmából.

. . . A belügyminiszter ur az utczai barikádok építésével Alpár Ignácot bizta meg minden pályázat mellőzésével.

Minisztertanács.

Fejérváry Géza báró: No legények, gyujtsatok pipára, aztán tanácskozzunk. Ott vannak a könyvtárban a magyar törvénykönyvek, csináljatok magatoknak belőle fidibuszt.

Tíz év múlva.

A bíró: Volt-e már büntetve?
A vádlott: Igen! . . .
A bíró: Mikor?
A vádlott: 1905-ben magyar miniszter voltam.

Ruhaszámlák.

— Hihetetlen Irma, hogy te mennyit költesz ruhára!
— De édesem, hiszen tudod, hogy ruha teszi az embert?
— Tudom, . . . tönkre!

Kakas Márton.

* Nyugalomba vonult nagykövet

Zichi és vásonykeői gróf *Zichy* Tivadar bajor-országi rendkívüli követnek és meghatalmazott miniszternek ezen állásától saját kérelmére történt felmentését és egyidejűleg a végleges nyugállományba történt áthelyezését ő Felsége megengedte és ez alkalmából neki a vaskoronarend 1. osztályát díjmentesen adományozta.

* Csáki szalmája.

A napokban irtunk a Gancz-czég azon eljárásáról, hogy a városi villamos telep részére szállított 300 kilovattos rozsz kis gépet, amely a nagy gép elkészítéséig esetleg tartalékkul szolgálhatna, vissza kéri már most a várostól. Tegnap leérkezett a Gancz-czég megkeresése Nagy-Várad városához, amelyben bejelenti, hogy a kis gépet leszerelteti s kéri, miszerint azt bocsássa a város a czég rendelkezésére. — Mikor a nagy gép megrendelésénél kieroszakolták a városházán a pályázat mellőzését, olyan hangok emelkedtek, hogy a rossznak bizonyult kis gépet a város nyakába fogják mégis varni. A Gancz czég eljárása nagyon is valószínűvé teszi ezt a véleményt. Ha már más nem áll a sarkára, hogy megóvja a város érdekeit a Gancz-czéggel szemben, joggal elvárhatjuk ezt a polgármestertől, mert a városnak nincs kidobott pénze, még ha többször is odaállítják azt a mumust a polgármester és törvényhatóság elé, hogy — sötétben marad a város.

* **Siketnémák vizsgálata.** A siketnémák budapesti állami intézetében (VIII, Mosonyi-u. 8. sz.) június 29 én délelőtt számos tanügy-barát, nagyszámu érdeklődő közönség és a növendékek szüleinek jelenlétében tartott meg az évrő vizsgálati ünnepély. E vizsgálaton 7 osztályba csoportosított 75 siketnéma növendék mutatta be a különböző tárgyakban elért tanulási előmenetelét. A növendékek biztos és tudatos feleletei és a kiejtés tisztasága valósággal meglepte a jelenlévőket. Különösen megható volt az első osz-

tályos növendékek szüleinek boldogsága, akik örömkönnyek között hallgatták szeptemberben még néma, most azonban már beszélni tudó gyermekeiket. — Vizsgálat után a növendékek kézimunkáiból, rajzaiból és írásbeli dolgozataiból rendezett gazdag kiállítást tekintette meg a közönség s hamarosan elkapkodta az eladásra szánt készítményeket. A női kézimunkák ugy finom kivitelük, valamint mennyiségük és változatosságuk tekintetében is méltó feltűnést keltettek. A közönség soraiból többen elragadtatás hangján jelentették ki, hogy a műipariskolák sem volnának képesek az itt látottaknál különb készítményeket kiállítani.

* **Tolvaj kapus.** Schiller Sándor, a «Pannonia» bérlője tetten érte *Löwy* Gyula nevű éjjeli portását, aki egy ezüst táleztát lopott. Házmotozás alkalmával a rendőrség több ezüst és alpakka evőeszközt talált nálla és dr. *Dési* Géza ügyvédől ellopott kabátot. Az apránként ellopott ezüstneműek értéke közel 700 korona. *Löwy*t lezárta a rendőrség.

x **Dóra-crém** a legjobb pattanások, szeplő, sörny és napégetés ellen *ára 1 kor*; *Dóra-szappan 70 fillér*, készíti „**Kigyó-gyógyosztár** Nagyvárad, Bémer-tér Telefon: 431. szám.

Pannonia étterem és télikert.

Első minőségű **Dréher-féle KORONA-SÖR**, termelőktől beszerzett **kitünő BOROK**; továbbá izletes villás-reggeli **zóna szerint is kiszolgálva 20 fillérért.**
Tisztelettel

KARNER GYULA vendéglős.

x Felhívjuk a t. olvasó közönség figyelmét **Mitteiler Ede** férfi-szabó mai számunkban közölt hirdetésére.

x **Rádium-felfedezés Magyarországon.** A kir. magyar természettudományi társulat chemia ásványtani szakosztályának 1905 márczius 28-iki ülésében *Szilárd* Béla előadást tartott a *Schmidthauer*-féle igmándi keserűvíz radio-aktivitásáról, amely szakkörökben nagy feltűnést keltett különösen azért, mert ez az első eset, hogy magyar ásványvízben rádiumot mutattak ki.

x **Kocsigyár.** A régi Bodánszky-féle, eddig is jó hírnévnek örvendő kocsigyárat kitünő szakemberek vették át, kiknek minden igyekezetük oda irányul, hogy azt-olyan mértékben fejlesszék, mely a legmagasabb igényeket is képes legyen e téren kielégíteni. Felhívjuk olvasóink figyelmét a czégnek lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x Felhívjuk olvasóink figyelmét **Klein Menyhért** jóhírű női divatárú kereskedő czég lapunk mai számában közölt hirdetésére.

x Az **Amerikai Áruházat** ajánljuk mint a legdivatosabb cikkek beszerzési forrását, annyival is inkább mivel olcsó árak tekintetében a versenyt egy üzlet sem veheti fel vele.

x **Táncziskola.** Antalfyné táncz intézetében *Körös* utca 1. szám a. iskolai szünetre ujjabb 2 hónapra terjedő táncz tanítási tanfolyamot nyit, melyet a tszülők becses figyelmébe a legmelegebben ajánlunk, azért, mivel nyáron a gyermekek nincsenek kitéve a meghülésnek. Minden nap külön boszton órák zongora mellett eszközöltetnek. Értekezhetni. *Körös*-utca 1. szám. 1130.

x **Felhívjuk** t. olvasóink szives figyelmét *Debreczeni Lajos* jó hírű géplakatosnak a mai számunkban közölt hirdetésére.

x **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponkint egy liter vizre van itatási szüksége. Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószerül. E nélkül ugyanis a szer-

vezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok és különböző betegség csirája is bejut, fontos, hogy italul olyan víz használtassék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csirákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett baktériumokat a gyomornak megölni segítsé s végül, hogy a víz a gyomrot ne rongosítsa.

Be van igazolva, hogy ilyen czélokra a mohai víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodsor, minthogy szénsavat tartalmaz, a baktériumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan izgatja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőséges elválasztását okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kártékony baktériumokat megölik.

A mohai Agnesviz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiváltképen lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehéz táplálkozás után a gyomor nagyon is megkivánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, a mitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttest biztosan megóvjá. Gyermeknekéni ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, a melyeket a mohai Ágnes viz mélytartalmánál fogva megszüntet s végül tavaszra esik a legtöbb szülés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, a kiknek a mohai Ágnes forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejválasztást nagyban fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Ágnes-forrás különösen olcsón kapható.

x Lloyd orfeumban az új tagok fellépésével új műsorral ma nagy bemutató előadás. Nagy áldozatok árán sikerült néhány estére megnyerni a világhírű *Agát*. Aga a lebegő rejtély. Aga a megfajthetetlen talány. Aga a néző közönség szemei előtt lebeg, Aga eddig még csak külföldön és a fővárosi orfeumban volt látható. Ma első fellépte *Durer* Albert, a csodakezü embernek, ki rejtélyes és titokzatos mutatványával bámulatba ejti az embert. Fellépnek még: *Hernyei Katicza*, *Palugyai Miczi*, *Szécsi Etel*, *Vasko Ilona*, *Arányi Emma*, *Ormai Lujza* énekesnők, valamint az összes szerződött tagok. Új bohózat. Családi műsor. Aga csak néhány napi vendégszereplésre van szerződötve, miért is ne mulassza el senki sem megnézni. Belépő díj mint rendesen. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel *az igazgatóság.*

EGYESÜLETEK.

Orvosok gyűlése.

A Bihar megyei orvos-gyógyyszerész és természettudományi egyesület július 1-én szakülést tartott, dr *Konrád Márk* ír. tan. elnöklése mellett részt vettek: dr *Fráter Imre*, dr *Schiff Ernő*, dr *Waldmann Béla*, dr *Edelmann Menyhért*, dr *Meer Samu*, dr *Berkovits Miklós*, dr *Konrád Béla*, dr *Popovits Miklós*, dr *Veinstock Armin*, dr *Mayer László*, *Winkler Lajos* e. tagok

Dr *Fráter Imre* bihar megye közkórházának igazgató főorvosa, előadása előtt kegyelettel emlékezett meg a nemrég elhunyt világhírű sebész — dr *Mihuliu* kinek emlékét az egyesület jegyzőkönyvbe iktatta.

Ezután két általa végrehajtott műtétét ismertette, melyeket a Mihuliu által feltalált műszer alkalmazásával sikerrel végzett. A szakülés közönséget vette dr *Fráter Imre* ismertetését, egyuttal elhatározta, hogy a boroszlói orvosi egyesülethez részvétiratot intéz. Dr *Waldmann Béla* egy érdekes szembeteget mutatott be. Dr *Popovits Miklós* szülészeti esetről értekezett. A szakülés mindkét előadásért köszönetet mondott a bemutató orvosoknak. Az elnök, dr *Konrád Márk* orvosi bö gyakorlatából ismertetett néhány esetet tanulságos megfigyelések és tanácsok kíséretében. Dr *Edelmann Menyhért* a csecsemők védelmére hívta fel kártaisait, különösen a szülésznők és dajkák eljárására nézve.

IPARÜGYEK.

Iparügyi előljárási ülés.

Az ipartestület előljárási ülésének június hó 28-án tartott ülésén megjelentek: Bertsey György elnök, *Andriska Károly* és *Óváry Lajos* alelnökök, *Czeglédy Jeremiás*, *Gödény Sándor*, *Juhász Benedek*, *Kadlecik Samu*, *Kuglis János*, *Molnár János*, *Peller Ferencz*, *Széles Lajos*, *Urán Mihály*, *Vlád Agoston*, *Voszka Ferencz*, *Cser János*, *Iványi István* és *Jankovich János* főjegyző.

A május havi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése és az elnöki jelentés tudomásul vétele után olvastatott a május havi pénztári jelentés, mely szerint a bevétel 3308 korona 68 fillér, április havi maradvány 3813 korona 57 fillér, összesen 7122 korona 25 fillér, a kiadás 2841 korona 20 fillér, pénztári maradvány 4281 korona 5 fillér.

A kereskedelmi és iparkamarai értesítések, a huzamosabb időig egy helyen munkában álló iparos segéd munkások részére a keresk. minisztérium által kitűzött négy egy-egy száz koronás ösztöndíj elnyerésére szóló pályázati feltételek.

A honvéd bakancsok szállítására szóló pályázati felhívások tudomásul vétettek.

A hazai ipartestületek központi bizottságának július 2-án Budapesten tartandó ülésére Bertsey György elnök küldetett ki. Tudomásul vétettek. A budapesti asztalos ipartestület felirata a képviselőházhoz az önálló vámterület ügyében.

A budapesti nőszabó ipartestület alapszabályai és kongresszus tervei. Az újpesti ipartestület kiküldötteinek, kik a Menház be rendezés és kezelés tanulmányozása végett megjelentek, fogadtatásuk és kalauzolásukról szóló jelentés tudomásul vétele után az előljárási elhatározta, hogy azon módosabb ipartestületi tagok ellen, kik nagyobb összegű tagdíjjal tartozásban vannak, s a felszólítás dacára sem fizetnek, a követelések behajtására az 1884. évi XVII. t. cz. 138. § értelmében a közigazgatási hatóságot felkéri a végrehajtás foganatosítására.

Két segély iránti kérvény elutasított.

Tizenhárom számlára 410 korona 60 fillér kiutaltatott.

TÁVIRATOK.

Politikai hírek.

Budapest, július 1. (Saját tud. táv.) Az ellenzéki vezér politikusok: *Kossuth Ferencz*, *Apponyi Albert* gróf, *Bánffy Dezső* báró, *Andrássy Gyula* gróf, *Zichy Aladár* gróf és *Rakovszky István*, akiket báró *Fejérváry Géza* mára tanácskozássra kéretett magához *Thaly Kálmán* kivételével mind megjelentek d. u. 4 órakor a miniszterelnök lakásán. Fejérváry báró a legnagyobb előzékenységgel fogadta vendégeit. A tanácskozásról — mely pontban négy órakor kezdődött és öt órakor ért véget — az ellenzék a következő hivatalos kommunikét adta ki:

Az ellenzék vezéreibei ma Fejérváry miniszterelnök meghívására tanácskozássra gyűltek össze a miniszterelnök-nél. A tanácskozássra azért mentek el a koalíció meghívott politikusai, mert azt gondolták, hogy a miniszterelnök a Felsőnek valamely fontos üzenetét akarja közölni a szövetséget ellenzékkel. A koalíciónak eszeágában sincs tárgyalásokat folytatni a miniszterelnökkel és ezért *Kossuth Ferencz* a megjelentek nevében kijelentette Fejérvárynak, hogy csak abban az esetben lesznek hajlandók

vele tanácskozni, ha a királytól üzenetet hozott.

A miniszterelnök kijelentette, hogy a király megbízásából hívta össze az ellenzék vezéreibei s erre a kijelentésre megkezdődött a tanácskozás.

Báró Fejérváry Géza előterjesztette, hogy a Felső arra kéri az ellenzék, ejtsék el a katonai követeléseket s azután rögtön hajlandó lesz egy koalíciós pártokból álló kormányt kinevezni. A Felső a katonai téren most is csak annyit akar engedni, hogy a katonai bíraskodás és a tisztképzés magyar lesz é a zászlókérdést is rendezni fogják.

Fejérváry miniszterelnök kijelentésére a jelen voltak kijelentették, hogy a koalíció programjából mit sem fognak engedni és semmiféle homo regiusznak titulált úri emberrel sem fognak szóba állni.

Kossuthék mivel az értekezleten semmi fontos kijelentés sem történt s miniszterelnök részéről, nem tartják sürgősnek a vezérő-bizottság összehívását. A tárgyalásról a vezérő-bizottság szerdai ülésén fognak beszámolni.

Fejérváry Géza kijelentette az ellenzéki politikusoknak mivel nem engednek, a válságban egy hamar nem fog változás történni s ő az őszig megmarad a helyén.

Az orosz forradalom.

Kronstadt, július 1. A kikötői munkások sztrájkolnak. Több ezren abbahagyták a munkát és béremelést akarnak. Zavargás is volt. Katonaságot rendeltek ki, de összeütközés sem a katonákkal, sem a rendőrséggel nem volt. Az összes palinkásboltok és korcsmák be vannak zárva.

Washington, július 1. (Reuter.) Az orosz-amerikai konzul táviratilag közli a külügy-minisztériummal, hogy ma délben a hajóhad Szebasztopolból ideérkezett. A Knyáz Potemkin legénysége azonnal megadta magát anélkül, hogy egy ágyulóvést vagy puskalövést tett volna. Rövid idővel a hajóhad megérkezése után megszűnt a lövöldözés a város utcáin.

Odessza, jul. 1. midőn a tengerészek a temetőből visszatértek a kikötőbe, négyüket megölték, egyet megsebesítettek és négyet letartóztattak, a többiek elmenekültek. Este fél 8 órakor a hajó a városra tüzelt. Egy gránat becsapott a székesegyház közelében fekvő házak közelébe, a nélkül hogy kárt tett volna. Egy másik gránát a Moldavanka városrészben csapott le. Ma a Knyáz Potemkin állását változtatta. E pillanatban öt páncélos és hét egyéb hajó torpedónaszád és szállító gőzös közelített a kikötő felé. A hajók hosszasan érintkeztek egymással zászlójelzéssel. A Knyáz Potemkin ezután bevonult ezután a hadihajóktól alakított körbe. Egy óra mulva az utóljára érkezett hajók elváltak és nekiindultak a tengernek.

A Knyáz Potemkin ismét elfoglalta régi helyét. A kikötőben új csapatok érkeztek meg, a melyek a Székesegyház-téren álltak fel. A várost nagyszámu katonaság őrzi. Négy nap óta szünetel a vasuti közlekedés.

Budapest, július 1. (Saját tud. táv.) Odesszából azt a hirt kapta a »Standard«, hogy Potemkin megadta magát.

Ezt a hirt a »Daily Mail« megcáfolja s azt írja, hogy több orosz hadihajó csatlakozott a lázadókhöz.

Odesszában ma 100 embert fölakasztottak és 300-at halálra ítélték a forradalomban való részvétel miatt.

Budapest, július 1. (Saját tud. táv.) A Fekete tengeri orosz flotta teljesen föllázadt és a délután folyamán bombázni kezdte Sebastopolt.

Budapest, július 1. (Saját tud. táv.) Kronstadtból jelentik, hogy ott a katonaság összeütközött a lázadókkal és sorfűzet adott. Többen meghaltak és megsebesültek.

NYILTTÉR.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénsavas ásványvíz** erre a legbiztosabb óvószert. Elsősorban a **mohai**

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvószert fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szerepe a legkülönbözőbb **gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek.** Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **gyomor-, bél- és légcső-huruttól** szabadulni akarunk. Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **étványhiány és emésztési zavarok** állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha a **vesebajt** gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Ágnes-forrást, ha **májbajoktól és sárgaságtól** szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden **kétes értékű mesterségesen szénsavval telített viznél,** sőt a szódaviznél is **olcsóbban adja,** hogy az **Ágnes-forrás** aízét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. **Kedvelt borviz.** Kapha minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben. Főraktár Nagyvárad és környékére **Jankó Antal** utóda **Kiss Károly** urnál. Ugyanígy ingyen kapható az **Ágnes-forrás** dí-zes kivételű ismételtő füzete.

KEMÉNY BÉLA

okleveles mérnök

magánmérnöki irodája

NAGYVÁRAD, Beöthy Ödön-utca 2. sz.

elvállal **felméréseket, parcellázásokat, tagosításokat,** tervez és épít vízhasznosító berendezéseket (**belvízelcsapolást, alagsóvezést, öntözést**) készít ipari vízhasználatokra (**vizi malmok fűrészmalmok** stb.) vonatkozó terveket, **tracziroz,** tervez és épít **erdei-, bánya- és más iparvasutakat,** elvállalja **magas építmények** tervezését, költségvetések készítését, **építések vezetését, leszámolások felülvizsgálását.** — Iparhatósági telepengedélyezések kieszközlésésére szerkeszt **üzemleírásokat,** elvállalja **szakértői szemlék** tartását, **szakvélemények** szerkesztését, valamint minden más e szakba vágó munkák készítését.

1182

REGÉNYCSARNOK.

PENELOP.

Angol regény.

A fiuk rakoncátlan kedvben voltak és olyan sok mondanivalójuk volt, hogy azonnal hozzá kellett fogni. Míg oda voltak a kis Donald megnőtt — egész nagy ember lett belőle, persze, hogy neki annyi mondani valója volt, mint a többinek s tombolt örömeiben, midőn Kenneth járt látni.

— Kenneth — kiáltá — tudsz szaladni? Kenneth vidám és csengő nevetéssel felelt. Szegény jó anyja évek óta nem hallotta ilyen hatalmasan kacagni. Gyöngéden szorította meg a kezét.

— Kenneth, az ég irgalmas volt hozzád — mondá.

— Igen, anyám.
— De, Kenneth, igazán tudsz szaladni? — kérdezte újra Donald fékezhetetlen jókedvében, mindegyre bátyja körül ugrálva:
— Tudok, kis barátom, tudok; holnap reggel akár versenyt futok veled.

Milyen boldog és jókedvű volt ez a kis család, a vidám beszélgetés és nevetés zaja szinte kihallatszott az utcára. De a Fergusson doktor szívében, a holdvilágos éjszakán hazafelé ment, egyedül a Nelli szavai visszhangzottak, miközben bánkódva gondolt arra, a mi sohasem teljesülhet — hogy Nelli az övé legyen.

Megállott és leült arra az alacsony kőfalra, hol a kedves leánykát feleségül kérte s szomorúan bámult a rózsákkal befutott cotta-gera, melyből lámpák fénye csillogott. Tehát már ki van adva. Egy nagyot sóhajtott s haza ment.

Kenneth az ablaknál állott, szemét a hegyekre függesztve, midőn édes anyja, még mindig könyezve az örömtől, belopózott hozzá.

— Anyám, mikor ezeket a hegyeket nézem — így szólt — úgy érzem, hogy régi barátaimat látom. Milyen fölségesek az éjben.

— Ugy van, édesem! Csakhogy én most nem tudok másra gondolni, csak arra, hogy te meggyógyultál.

— Kedves kis anyácskám, tudtam, hogy ez nagy örömet okoz magának. Óh, de bizonyára Douglas is megőrül, ha megtudja. Épp most irtam neki. Hanem még más mondani valóm is van, jó anyám. Isten adta vissza erőmet, én tehát elhatároztam, hogy életemet szolgálatára szentelem.

Az anyja némán csókolta meg fiát; szíve annyira tele volt boldogsággal, hogy nem birt szóhoz jutni.

XXIII.

A délutáni forróságban lassan sétált a letarolt földeken átvezető gyalogösvényen Montgomery Mari. A hegyek mögül fekete felhők emelkedtek, vihar készült, de Mari minderre nem ügyelt, hanem gondtalanul ballagott. Most is csak olyan volt, mint egy évvel előbb, mikor Fergusson doktor elbucszott tőle, de most már nem akarta elősmerni, hogy elégedetlen sőt azt sem akarta bevallani, hogy szíve sebesebben ver s a világ szebbnek látszik előtte, mióta meghallotta, hogy a doktor hazajött.

Már egy hete mult megérkezésének, de Mari még mindig nem találkozott vele, és úgy látszott, szándékosan kerüli a találkozást, mert sehova sem ment, a hova a doktor járatos volt, még Craigfellbe sem.

Most is egy félreeső ligetben huzta meg magát, s könyvet véve elő, olvasni kezdett. De most az egyszer sehogy sem ment az olvasás, és Isten tudja, miért, megint nagyon érezte az egyedüllétet.

— Ej, jobb lesz haza menni, — mondá magában, s csendesesen hazafelé vette az útját, mikor észre vette, hogy szemben egy férfi közeledik feléje. Egyszerre fülig pirult, mikor meg-

ösmerte Fergusson Alicot, ki mosolyogva jött hozzá.

— Meg sem mondhatom, mennyire örülök — kezdé a doktor, melegen szorítva meg picziny kacsóját. Aztán végignézte a rózsaszín ruhás kedves alakon, így folytatá nevetve: — Hiszen kegyed éppen olyan, mint egy kis tündér, vagy királykisasszony.

— Igazán? Nemde, ez a rózsaszínű muszlin tesz tündérré? — kérde Mari szintén nevetve.

— Csakhogy szerencsétlen kis tündér, mert mindjárt megázik. Látja, mennyire tornyosulnak a felhők.

— Nem tehetek róla, de meg különben sem valami nagy kár értem.

— Igen ám, de megis hülhet, — még pedig veszélyesen.

— Hohó, most már az orvos beszél. Hanem hát arról sem tehetek.

(Folyt köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

H. F. (Nagyvárad.) Az állítólag halálba kergetett szegény leány levelét nem közölhetjük, mert az többeket olyan módon érint, amint az a nyilvánosság előtt nem tárgyalható. Azok az említett tendenciózus apró hirdetések és tárczák nem a »Tisztaút«-ban jelentek meg s így az írójuk után sem nálunk tudakozódtak. Annak idején érelyesen kellett volna a rágalmazók ellen fellépni, amit ugyan mostan is megtehet a család, ha a rágalommal nem hagynak fel az illetők.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonatözsde határidői.

Budapest, jul. 1.

Buza okt. — — — —	15.90
Rozs okt.-re — — — —	16.74
Tengeri július 1906. — — —	12.86
Zab ápr. ra — — — —	15.02
Repeze aug.-ra — — — —	29.90

Értéktözsde.

Budapest, jul. 1.

Osztrákhitelrészvény — — — —	512.94
Magyar hitelrészvény — — — —	806.50
Leszámi oló bank — — — —	464.50
Rimamurányi — — — —	514.—
Osztrák-m. államvasuti részvény — — — —	649.—
Közuti vasut — — — —	569.50
Városi villam.s vasut — — — —	2450.—

Hivatalos árfoly amok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1905 jul. 1-én.

Magyar aranyjádék 4% — — — —	117.80
Magyar koronajádék 4% — — — —	97.20
Magyar koronajádék 3 1/2% — — — —	8.8—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4% — — — —	97.25
Horváth-szlavon földtehermentesítési kötvény — — — —	98.—
Magyar nyeremény sorsjegy-kölesön — — — —	218.—
Titza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön — — — —	166.—
Osztrák járadék papirban — — — —	100.25
Osztrák járadék ezüstben — — — —	100.75
Osztrák járadék aranyban — — — —	117.—
Osztrák korona járadék — — — —	100.75
1860. oszt. államsorsjegyek — — — —	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény — — — —	16.40
Magyar hitelbank részvény — — — —	77.050
Osztrák hitelbank intézeti részvény — — — —	98.525
Osztrák-magyar államvasuti részvény — — — —	66.650
20 frankos aranz (Napolendor) — — — —	1912
Német birodalmi márka — — — —	117.42
London vista — — — —	240.30
Páris vista — — — —	95.52
20 márkás arany — — — —	23.47

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCKICS GYULA.

Arverési hirdetmény kivonat.

A nagyvárad kir. tszék. mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Mikó József hkujlaki lakos végrehajthatónak Forró Sándor hkujlaki lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében. *Elsősorban* a nagyvárad kir. törvényszék területén lévő Hkujlak községben fekvő a hkujlaki 423 sz. betétben A II. 1—4. sorsz. a felvett szántó-rét és kert földekből álló jószágtestre 110 kor. kikiáltási árban *másodsorban* a hkujlaki 428 sz. betétben A I. 1—2. sorszám alatt felvett szántó-rét és kert földekből álló jószágtestre 152 kor. kikiáltási árban, *harmadsorban* hkujlaki 429 sz. betétben. A I. 1—3 sorsz. alatt felvett szántó és kert földekből álló szántó és rét földekből álló jószágtestre 177 kor. kikiáltási árban *negyedsorban* a hkujlaki 436 sz. betétben A I. 1-2 sor. sz. alatt felvett szántó és rét földekből álló jószágtestre 304 kor. kikiáltási árban *ötödsorban* hkujlaki 436 sz. betétben. A + 1. sorsz. alatt felvett szántó földekből álló jószágtestre 50 kor. kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte annak fogantatására határidőül 1905 július 17 napjának d. 9 óráját H. K. ujlak község házához kint. Az árverésre kített ingatlanok szükség esetén a kikiáltás: áron alul is elfognak adatni. Árverezni szándékozók tartoznak kikiáltási áron a kikiáltási ár 10 % készpénzben vagy óvadékképes érték papirokban letenni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék, mint tkvi. hatóságnál és Hegyközujlak községeljáróságánál tekinthetők meg.

Kelt Nagyváradon 1905. május 26-án a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál.

Kiss András,
kir. tvszk. bíró.

Radó Samu és Tsa

kötélgártók

zsák és ponyva nagyraktár Nagyvárad, Kossuth-u.

Legelőnyösebb beszerzés forrás.

Mindennemű *gazdasági kenderkötélek,* **kévekötelek,**

vizhatlan ponyvák

rostáló- és repcze-ponyvák, gépszijak, gépolajok és kenőcsök, géptisztító anyagok, géphajtó kötelek, tornaszerek, és minden e szakba vágó cikkekben.

Zsák- és ponyva-kölcsönző.

Telefon: 240.

Telefon: 240.

Középiskolai és kereskedelmi iskolai tanulóknak *magán* és *javitó vizsgálatokra való elkészítését,* technikusoknak mennyiségtani és ábrázoló geometriai korrepetálását elvállalja közép iskolai tanár.

Czim a kiadóban.

Kátrány árjegyzék.

2-től	9 kilóig	6 krajczár	kilója
10 "	99 "	5 "	"
100 "	339 "	4 "	"
400 "	1000 "	3 1/2 "	"

Ennél nagyobb mennyiség vásárlásánál még további 25 kor. engedményt adunk 100 kilónként.

Egész és tél waggon vásárlásánál az engedmény még nagyobb.

Egy hordó ára külön 5 korona, de azt teljesen jó állapotban egy hónapon belül 4 koronáért visszavásároljuk.

Az áru gyártelepünkön átveendő és innen egyszerűre elszállítandó.

Vidéki fakeskedők és kiskereskedők, akik kicsinyben elárusítással foglalkozni kívánnak, a könnyű és tiszta kezeléshez alkalmas kim. rő eszközöket ingyen kapják.

Nagyvárad. 1905. április hó

A nagyvárad légszeszgyár.

Ez üzletben a legnagyobb választék kapható minden divatos cikkben, forgalma is a legnagyobb.

Az árai pedig elismert igazán szolid olcsó áruk.

Haász Manó

kézmű- és divatáruháza

NAGYVÁRAD, Zöldfa-u. elején.

Világkiállítás St. Louis 1904
Legmagasabb kitüntetés "Grand Prix"

Butorvásárlók figyelmébe!

Olcsó

BUTOR

gyári árban, kezeség mellett háló-, ebédlő-, szalon és uriszoba berendezések, valamint egyes butordarabok a

Magyar Műbutorgyár
Részvénytársaságnál

Nagy vradon, Fő-utca elején.

Üzletvezető: **PORJESZ HERMAN.**

Teljes lakás-, kávéház- és szálloda-berendezések műipari vállalata.

Kívánatra rajzok és költségvetések.

Bérbe adó vizimalmok.

A nvárad kir. tszék. mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Mikó József hkujlaki lakos végrehajthatónak Forró Sándor hkujlaki lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében. *Elsősorban* a nagyvárad kir. törvényszék területén lévő Hkujlak községben fekvő a hkujlaki 423 sz. betétben A II. 1—4. sorsz. a felvett szántó-rét és kert földekből álló jószágtestre 110 kor. kikiáltási árban *másodsorban* a hkujlaki 428 sz. betétben A I. 1—2. sorszám alatt felvett szántó-rét és kert földekből álló jószágtestre 152 kor. kikiáltási árban, *harmadsorban* hkujlaki 429 sz. betétben. A I. 1—3 sorsz. alatt felvett szántó és kert földekből álló szántó és rét földekből álló jószágtestre 177 kor. kikiáltási árban *negyedsorban* a hkujlaki 436 sz. betétben A I. 1-2 sor. sz. alatt felvett szántó és rét földekből álló jószágtestre 304 kor. kikiáltási árban *ötödsorban* hkujlaki 436 sz. betétben. A + 1. sorsz. alatt felvett szántó földekből álló jószágtestre 50 kor. kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte annak fogantatására határidőül 1905 július 17 napjának d. 9 óráját H. K. ujlak község házához kint. Az árverésre kített ingatlanok szükség esetén a kikiáltás: áron alul is elfognak adatni. Árverezni szándékozók tartoznak kikiáltási áron a kikiáltási ár 10 % készpénzben vagy óvadékképes érték papirokban letenni.

Bérelni szándékozók a haszonbéri feltételeket a nvárad kir. tszék. mint tkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Mikó József hkujlaki lakos végrehajthatónak Forró Sándor hkujlaki lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében. *Elsősorban* a nagyvárad kir. törvényszék területén lévő Hkujlak községben fekvő a hkujlaki 423 sz. betétben A II. 1—4. sorsz. a felvett szántó-rét és kert földekből álló jószágtestre 110 kor. kikiáltási árban *másodsorban* a hkujlaki 428 sz. betétben A I. 1—2. sorszám alatt felvett szántó-rét és kert földekből álló jószágtestre 152 kor. kikiáltási árban, *harmadsorban* hkujlaki 429 sz. betétben. A I. 1—3 sorsz. alatt felvett szántó és kert földekből álló szántó és rét földekből álló jószágtestre 177 kor. kikiáltási árban *negyedsorban* a hkujlaki 436 sz. betétben A I. 1-2 sor. sz. alatt felvett szántó és rét földekből álló jószágtestre 304 kor. kikiáltási árban *ötödsorban* hkujlaki 436 sz. betétben. A + 1. sorsz. alatt felvett szántó földekből álló jószágtestre 50 kor. kikiáltási árban a végrehajtási árverést elrendelte annak fogantatására határidőül 1905 július 17 napjának d. 9 óráját H. K. ujlak község házához kint. Az árverésre kített ingatlanok szükség esetén a kikiáltás: áron alul is elfognak adatni. Árverezni szándékozók tartoznak kikiáltási áron a kikiáltási ár 10 % készpénzben vagy óvadékképes érték papirokban letenni.

Ajánlatok tehetők mindkét malomra együtt és külön-külön csak az egyikre is.

Az ajánlatban kifejtendő, hogy a bérleti feltételeket ajánlattevők ismerik és magukra nézve kötelezőnek elismerik.

Papp Imre,

urad. főtiszt.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

1203.

Merza Kálmán

szijgyártó

Szent János-utca 48.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát. Ugymint: **kocsizó szerszámok, lovaglónvergek és hadifelszerelési szijzatok** készítését.

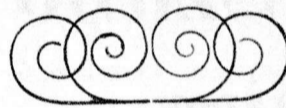
A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri tisztelettel

MERZA KÁLMÁN

szijgyártó

Szent János-utca 48. szám.

Vidéki megrendelések és javítások jutányos áron, gyorsan és pontosan eszközletnek. 1226

Kérjen csak

Selle & Kary's

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

a

"TISZÁNTUL"

kiadóhivatalában.

Legjobb

tisztítósz er

1048. mindenféle sárga és fekete cipőnek. Különösen ajánlható Boxcalfs-, Oscarla-, Chev- Laxnareck- és czpőknek.

BÉCS, XIII.

Világhírű
előpataki gyógyviz

Számtalan előismerő nyilatkozat, a kik ennek használata után a legjobb egészségnek örvendenek! Különösen ajánlható a következő bántalmaknál:

1. **A gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorgörcs, gyomorégsben** a tulságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor- és szélzsabában, hányatoknál.

2. **Altesti vérbőségben, vérpan-gásban, aranyérben** s az ezzel járó rásztkór s kedélykór szokásos székrekedéseinél.

3. **Máj- és lépdeganatokban**, az epe kivezető csöveinek hurutos bántalmainál, sárgaságban, epékövekben, a poszgerj és váltólázakból származott lépdegoknál.

4. **Fejlődési sápkórban** s az ezen alapuló hőszám zavaroknál, a görvélykór torpid alakjainál s különösen vérszegénységi állapotoknál,

5. **A vesék és húgyhólyag hurutos bántalmainál**, a kezdődő **hugykó és fővény-lerakódás** eseteiben kitűnő **hugysavoldó**.

6. **A méh idült tömüléseinél, dagainál, fehér folyás s rendetlen havadásnál.**

7. **A nemi részek gyengeségeiben.**

8. **Angolkórban**, egyáltalában gyermekeknél a szervezet ép és erős kifejlődését vas és méz tartalmánál fogva meglepően elősegíti, egészséges embereknek is üdítő italt szolgál, s különösen borral vegyítve a háztartásoknál általános használatban van.

Egyedüli forrástár Bihar megye részére

Maár és Szabó

fűszer-, csemege- és ásványvizek kereskedése
NAGYVÁRADON.

Jobb lábbelinek

chevraeux, boxcaif, borjubőr stbből elismert legjobb tisztítószert

GLOBIN,

mert minden nehézség nélkül pompás fény éretik el.

Konserválja a bőrt és puhává teszi.

Fritz Schulz jun.,

Alt.-Gee. Eger i. B. Leipzig.

Védjegy: „Horgony”.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy nagyon bizonyított háziszert, mely már több mint 35 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyított közvényenél, csúznál és meghűléseknél bedőresőlesképpen használva. **Figyelmeztetés.** Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, amely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Forrástár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Richter gyógyszerertára
sz. „Araucy oroszlanhoz”, Prágában
Előrebehár 2 net. Mindennapi szert.

Dr. Politzer Jakob

szanatoriuma és vizgyógyintézete
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Bejáróknak és bennlakóknak.

Összes vizgyógymódok és villamgyógyászat, szénsavas-, törpefenyő-, ásványfürdők-, vibratios massage-, villanyos fényfürdők-, iúhalatiók, forrólégkezelés.

GYÓGYJAVALLATOK: Az idegesség minden neme, tüdő-, gyomor- és bélhajok. Szívántalmak. Női- és nemi-bajok. Csuzos bántalmak, (rheuma) köszvény legidültebb eseteiben is. Forrólégfürdőkkel (szárazhőlégszekrény), a tudomány legújabb vívmányával, nagyszerű eredmények elérhetők.

Kényelmes betegszobák.

Olcsó fürdőárák.

Kitűnő ellátás.

Teljes penzió (külön szobával együtt) napi 7 korona, második osztály 5 korona. Szakképzett fürdőszemélyzet. Állandó orvosi felügyelet.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál

Dr. Politzer Jakob,
az intézet tulajdonosa és vezetője.

Iszákosság nincs többé

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy szesz italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodáhatása ellenszenvessé teszi az iszákosságot a szesz ital. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí m okozta javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert jó utra, és szerencséjébe segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította. Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják egy próbadagot és egy köszönő irással telt könyvet díj- és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhesen biztos bátásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PROBA 67. sz. Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek (Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 67.)
62, Chancery Lane,
London, Anglia.

**Uj
üveg-, porcelán és konyhafelszerelési
üzlet!**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Olaszi Fő-utca** Orsolyák-zárda épületben a mai kornak s a legmagasabb igényeknek megfelelő

üveg-, porcelán és konyhafelszerelési fiók-üzletet

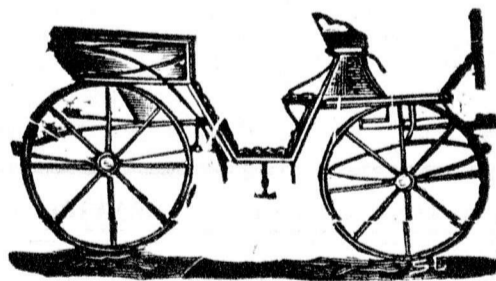
nyitottam. — Kérem a nagyérdemű közönség becses partfogását.

Kiváló tisztelettel

Hant Frigyes

Fő-üzlet: Kossuth-Lajos u. 4. Olaszi, Fő-u. Orsolya zárda.
Fiók üzlet:

Uj kocsik gummikerekek.

Értesítés!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a **Bodánszky Lipót-féle** (Szilágyi Dezső-utczá dr. Adorján ház

mellett) 30 év óta fenálló kocsigyárat átvettük s ezt saját személyes felügyeletünk mellett **Bodánszky Lipót** utódai cég cimjegyzésén tovább vezetjük.

Raktáron tartunk mindenféle uj kocsikat, u. m.: fedeles, fedeletlen, üveges, landauer, landonet, Esterházy, bords, paszket, kucsir, magánhajtó, sandauffer és még többfelét.

Elvállalunk mindenféle javításokat, úgy mint kerékgyártó, kovács, szatler, fényező munkát leggyorsabban elkészítve.

Gummi kereket raktáron tartunk.

Régi kocsikat javítunk és egész ujra is kicserélünk.

Külön lovasuló osztály, mely a cég egyik oklevéllel bíró tagjának felügyelete alatt van.

A n. é. közönség szives partfogását kérve, vagyunk tisztelettel:

Árjegyzéket kivánatra bérmentve küldünk.

BODÁNSZKY LIPÓT cég utódai.

Vadász Testvérek

Tanulók felvételnél fizetés mellett

Olcso kölcsön.

Tisztelettel értesitem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl-féle ház, szemben a Rimanóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönök (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamatláb mellett minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottak;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cseréltek fel.

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek állami, megyei, és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközölök ki.

Mindenféle kölcsön ügyletben szívesen állok rendelkezésre és minden díjazás nélkül szolgálók felvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon 424 szám. 930.

J E G E N Y E

Kolozsvármegye

Climatikus gyógyhely Tüdőhurut. Vérszegénység. — Angolkór. — Scrophulonia ellen.

Vásárfelki

Moor-fürdők.

Kitünő és olcsó ellátás.

Igazgató:

Dr. KALAY KÁLMÁN.

A Bellán-féle *kévekötelek* biharme yei főraktára.

Alapított: 1868.

HELPHY JÓZSEF

Alapított: 1868.

Nagyvárad, Zöldfa-utca 41. sz.

Hazai ipar.

Telefonszám: 51.

Gyári áruk.

Minden-
nemű

zsákok. Vízhatlan és vitorla **ponyvák.**

Gépolajok, gépkenőcsök, gépszijak, kötelek, kender kócz s más e szakbavágó *Bácskai készítésű gazdasági* *czikk*ek nálam gyári árban beszerezhetők.

Ez alkalommal bátorkodom a t. gazdaközönséget azon körülményre figyelmeztetni, hogy 37 év óta fennálló

zsák- és ponyva-kölcsönző üzletem

ez idén is nagy mennyiségű **uj zsák és ponyvával** gyarapítottam, úgy hogy minden ily irányú szükségletét is a **legolcsóbb kölcsöndíjak** mellett kitudom elégiteni.

At. gazdaközönséget ismertszolidaritásomról előre is biztosítva vagyok

kiváló tisztelettel:

HELPHY JÓZSEF.

Nagyvárad, Kereskedelmi Csarnok.

A Nagyvárad, Felső Kereskedelmi Iskola,

melynek érettségi bizonyítványa *egy évi önkéntes katonai szolgálatra* jogosít s melynek eddig végzett 549 növendéke elsörendű kereskedői, gyári, bankári és pénzügyi czégeknél, posta-, táviradai-, vasuti-, pénzügyi-, törvényhatósági- és egyéb közhivalkokban nyertek kiváló alkalmazást, 1905. szeptember hó 1-jén nyitja meg 18-ik évfolyamát.

Az intézetet az 1904—905-iki tanévben 123 tanuló látogatta, köztük 57 vidéki, kiknek jó családotknál való elhelyezése ügyében az iskola igazgatója, dr. Kovács S. János ur, legnagyobb készséggel jár a szülök kezére.

Az 1905—906-iki iskolai évre a beiratások folyó évi június hó 30-án s július hó 3 első napján eszközöltetnek.

Minden egyéb tudnivalóról «Tájékoztatónk» ad bő felvilágosítást, amelyet levelezőlapon nyilvánított kívánatra az iskolaigazgató (lakik az iskolaépületben, Deák Ferenc-utca 3. szám.) azonnal megküld.

Nagyvárad, 1905. június hóban.

Reismann Mór,

a fenntartó-testület elnöke.

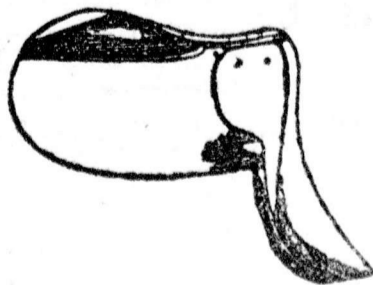
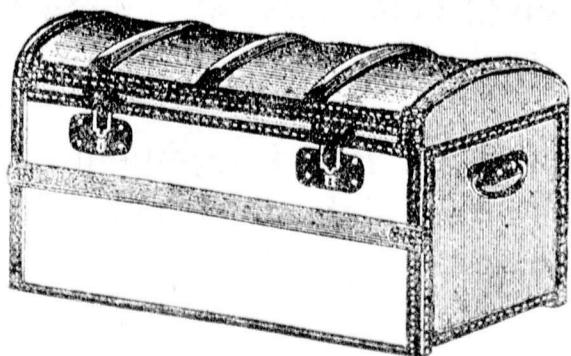
Dr. Hoványi Géza,

iskolabizottsági elnök.

Lőrincz Mór Nagyvárad, Szt. János-u. elején.

Ajánlja nagy választéku utazó koffereit, ugyszintén disznóbőr prics és gazdasági nyergeket.

Solingeni svéd és aczélberetvákat.

Szenzációs találmány
boraink védelmére.

Ezen »Hidraulikus aknával lefolytatt borál nem szükséges a töltögetést havonta ismételni. A csappon álló bort megmenti a borvirág, vagyis penésztől ez által nem lesz soha zavaros és savanyu, így utolsó cseppig kristály tisztán eresztődik le a bor és főlöslegessé válik a kis hordókba való lehuzgálás, vagy üvegbe töltögetés. Darabja 1 forint. Hozzávaló 1 üveg oesztli. lin 35 kr.

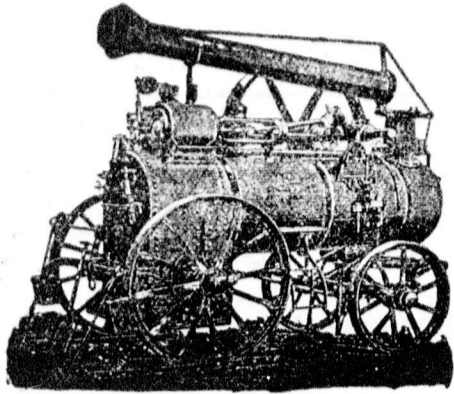

Kapható Lőrincz Mór nál Nagyváradon.

Gramophon gépek és lemezek nagy választékban.

DEBRECZENI LAJOS

gőzerőre berendezett gépműhelye
Kolozsvári-utca 29-43. Nagyvárad

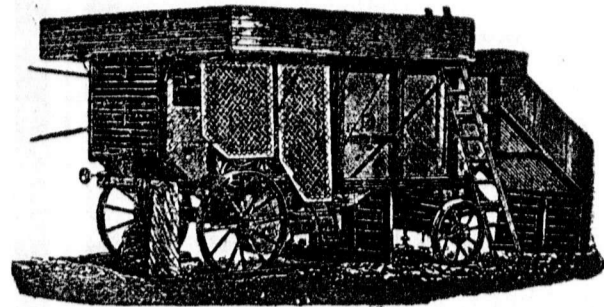

Ajánlom a mai kor igényeinek teljesen megfelelő új gépekkel berendezett műhelyemet; s újonnan felépített gőzcseplőgépeimet, valamint elvállalok bármilyen gépek teljes kijavitását avagy újonnan átalakítását felelőség mellett; u. m. járgányokat, petróleum, gáz, benzín, gőzmotorokat, gőzgépeket, gőzcseplőgépeket és mindenféle gépezeteket.

Készíték mindenféle egyenes és hajlított tengelyeket s mindenféle esztergályozásokat, vas és réz, öntéseket, csapágyakat megmunkálva, eltörött vagy minta után.

Teljesen új tüzszekevényeket avagy kijavitását s gőzmalom berendezések javítását elvállalom.

Új villanyvilágító gépeket (Dinamó) teljesen felszerelve készíték bármilyen nagyságban.

Új gőzhenger furógéppel (cilinder) hengerfurásokat s gépről való leszerelés nélkül vidéken s új karikákkal együtt pontosan készíték.

Eladók

több 6—8 lóerejű M. Allami vasrámás új eséplőgépek, 6—8 lóerejű gőzgépek új használati engedéllyel teljesen üzemképesek felelőség mellett

Üzletnagyobbitás miatt

az összes raktáron levő divatkelmék, francia delain és batisztok, zefirek, kartonok női és férfi fehérneműek, diszek és bélésárúk stb. az eddigi igazán olcsó áraimnál még **olcsóbban** árusítom el. Már 20 kor. vásárlásnál még árengedmények.

Klein Menyhért

Szt.-László-tér Holdas-templom mellett.

Kinek főelve, hogy áru a divatnak minden tekintetben, de első sorban a célszerűségnek feleljen meg.

ROSENBERG IZSÓ

czementárugyára, beton-, vasbeton- és aszfaltipar-vállalata

Telefon: 67. szám.

Nagyvárad.

Telefon: 67. szám.

Kizárólagos képviselők:

a „Beocsingi Czementgyári Unió“ gyáraitól
a „Magyar Aszfalt Részvénytársaságtól“
a „Heunebique“-féle vasbeton rendszerből.
az „Eternit-művek“ szab. azbeszt-pala gyártmányaiából stb. (Dr. Zilinski Szilárd műegyetemi magántanár tervei szerint.)

Ajánlkozik mindennemű

beton és vasbeton aszfaltozás és aszfalt elszigetelési és »Eternit«-pala fedési munkálatok kivételére.

Csatornákat

saját gyártmányu, kívül-belül iszapolt, vízhatlan betoncsöveivel eszközöl. — — — — —

Raktárt tart:

Első rendű Beocsini-, Portland- és Román-czementből.
» » Egeresi szobrász és alabastrom-gipszből.
» » Aszfalt fedéllemez és elszigetelő-lemezekből.

Saját gyártmányu diszes czementlapok és műkövekből.